

NORGES OFFICIELLE STATISTIK,

UDGIVEN I AARET 1867.

C. No. 5.

TABELLER OVER DE SPEDALSKE I NORGE

I AARET 1865

SAMT

AARSBERETNING FOR SAMME AAR

TIL

DEPARTEMENTET FOR DET INDRE

FRA

OVERLÆGEN FOR DEN SPEDALSKE SYGDOM.

(VOIR, QUANT AU NOMBRE DES SPÉDALQUES EN NORVÈGE. PAGE III).

C. No. 5.

TABELLER OVER DE SPEDALSKE I NORGE

I AARET 1865

SAMT

AARSBERETNING FOR SAMME AAR

TIL

DEPARTEMENTET FOR DET INDRE

FRA

OVERLÆGEN FOR DEN SPEDALSKE SYGDOM.

CHRISTIANIA.

TRYKT I DET STEENSKE BOGTRYKKERI.

—
1867.

I n d h o l d.

(Table des matières).

	Pag.		Pag.
1. Tabeller over Til- og Afgang af Spedalske i 1865 i de enkelte civile Overøvrighedsdistrikter, Stiftelserne undtagne.		(Tableau récapitulatif de l'augmentation et de la diminution du nombre des spédalsques dans les différentes préfectures pendant l'année 1865)	11.
(Tableaux de l'augmentation et de la diminution du nombre des spédalsques dans les différentes préfectures pendant l'année 1865)	1—10.	4. Tabel over det ved de 10 sidste Tællinger kjendte Antal Spedalske.	
a. i Akershus, Hedemarkens og Christians Amter	1.	(Tableau du nombre des spédalsques connus lors des 10 derniers recensements)	12.
b. i Finmarkens Amt	2.	5. Almindelig Beretning for 1865 fra Overlægen for den spedalske Sygdom, T. J. Løberg.	
c. i Nordlands Amt	3.	(Rapport général pour l'année 1865 par le médecin en chef de la spédalskhed, T. J. Løberg	13.
d. i Nordre Thronhjems Amt	4.	6. Indberetninger for 1865 om Pleiestiftelsen for Spedalske.	
e. i Søndre Thronhjems Amt	5.	(Rapports speciaux pour les hospices).	
f. i Romsdals Amt	6.	a. 1. fra Overlæge Löberg om Pleiestiftelsen No. 1	16.
g. i Nordre Bergenhus Amt	7.	2. fra Læge ved Pleiestiftelsen No. 1, P. Jürgensen	18.
h. i Søndre Bergenhus Amt	8.	b. 1. fra Overlæge Løberg om Reknes Pleiestiftelse	21.
i. i Stavanger Amt	9.	2. fra Forstander og Læge ved Reknes Pleiestiftelse, F. C. Sand	24.
k. i Bergens By samt i Lister og Mandals Amt	10.	c. 1. fra Overlæge Løberg om Reitgjerdets Pleiestiftelse	26.
2. Tabel over Til- og Afgang af Spedalske i 1865 i Stiftelserne.		2. fra Forstander og Læge ved Reitgjerdets Pleiestiftelse, P. Ekroll	29.
(Tableau de l'augmentation et de la diminution des spédalsques dans les hospices pendant l'année 1865)	10.		
3. Samlet Oversigts-Tabel over Til- og Afgang af Spedalske i 1865 i de enkelte civile Overøvrighedsdistrikter, Stiftelserne undtagne.			

Le nombre des spédalsques connus en Norvège à la fin de l'année 1865 était de 2136, dont 770 se trouvaient dans les hospices (voyez page 12, tableau XIII, et page 10, tableau XI).

Tabel I. Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske i 1865 i Akershus, Hedemarkens, Christians og Buskeruds Amter.

Læge- distrikt.	Præstegjeld.	Antal ved Udgangen af 1864.			Tilgang.											Afgang.											Antal ved Udgangen af 1865.										
					Overseede ved tid- ligere Tællin- ger.			Indflyt- tede.			Hjem- komne fra Stiftelser.			Tilbage- fald af Helbre- dede.		Ny Til- komne.			Sum af Til- kom- ne.			Helbre- dede.			Døde.					Udflyttede.			Indlagte i Stiftelser.			Feilagtigt Opførte.	
		Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.
	Næs	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Eidsvold . . .	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ullensaker . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ullensaker . . .	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	1. Akershus Amt	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Elverum	5	2	7	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Vaaler	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Aasnæs	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Søndre Østerdalen	5	4	9	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Søndre Odalen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Nordre Odalen	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Soløer og Odalen	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2. Hedemarkens Amt	5	5	10	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Gran	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Hadeland og Land	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Gausdal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Øier	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Faaberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Lesje	1	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Lesje	1	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Vang	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Vestre Slidre	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Nordre Valdres	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	3. Christians Amt	3	4	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Gol	-	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Hallingdal	-	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	4. Buskeruds Amt	-	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabel II.   Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske i 1865 i Finmarkens Amt.

Lægedistrikt.	Præstegjeld.	Antal ved Udgangen af 1864.			Tilgang.													Afgang.											Antal ved Udgangen af 1865.										
					Overseede ved tidligere Tællinger.			Indflyttede.			Hjemkomne fra Stiftelser.			Tilbagefald af Helbredede.			Ny Tilkomne.			Sum af Tilkomne.			Helbredede.			Døde.						Udflyttede.			Indlagte i Stiftelser.			Feilagtigt Opførte.	
		Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.		
Vardø	Vardø	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vest-Finmarken	Maasø	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Hammerfest	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Loppen	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1	1	2	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alten	Alten Talvik	3	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		3	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Lyngen	Skjervø	8	-	8	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Lyngen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		8	-	8	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Tromsø	Karlsø	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Tromsø	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Tromsøsundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2	3	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Malangen	Balsfjord	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Maalselven	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nordre Senjen	Lenvik	2	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Berg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Tranø	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2	1	3	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Søndre Senjen	Ibestad	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Throndenæs	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Kvedfjord	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		6	-	6	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Finmarkens Amt		24	8	32	1	4	5	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	7	-	-	-	3	1	4	-	-	-	3	2	5	1	-	1	10	20	9	29		

Tabel IV.

Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske i 1865 i Nordre Thronhjems Amt.

Læge- distrikt	Præstegjæld.	Antal ved Udgangen af 1864.			Tilgang.												Afgang.												Antal ved Udgangen af 1865.												
					Overseede ved tidli- gere Tæl- linger.			Indflyt- tede.			Hjem- komne fra Stiftelser.			Tilbage- fald af Helbre- dede.			Ny Til- komne.			Sum af Til- kom- ne.			Helbre- dede.			Døde.						Udflyttede.			Indlagte i Stiftelser.			Feilagtigt Opførte.			Sum af Af- gaa- ede.
		Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.				
Ytre Namdal	Kolvereid . . .	5	7	12	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-	-	1	1	3	4	-	-	-	-	-	6	3	4	7
	Lekø	6	3	9	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-	1	1	2	2	1	-	1	1	-	1	-	1	-	-	-	4	4	3	7			
	Nærø	9	13	22	3	2	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-	-	2	3	5	-	-	-	5	11	12	23			
Ytre Namdal	20	23	43	3	3	6	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2	-	-	2	-	-	2	1	-	2	1	-	2	4	6	10	-	-	15	18	19	37				
Indre Namdal	Fosnæs	12	4	16	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	5	-	-	1	-	-	1	3	1	-	-	-	2	15	4	19			
	Overhalden . . .	6	3	9	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	2	5	5	10			
	Grong	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Indre Namdal	18	7	25	5	2	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	8	-	-	1	-	-	1	1	-	1	2	-	2	4	9	29				
Nordre Indherred	Snaasen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
	Beitstaden . . .	4	3	7	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	1	4	3	7						
	Stod	2	5	7	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1	6	7						
Nordre Indherred	6	8	14	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	1	-	-	1	-	-	2	5	9	14							
Midtre Indherred	Sparbu	2	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	3				
	Inderøen	5	9	14	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	1	1	2	-	-	-	3	4	8	12						
	Verdalen	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	1						
	Ytterøen	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-						
Midtre Indherred	8	11	19	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2	-	-	2	1	3	-	-	-	5	6	10	16				
Søndre Indherred	Levanger	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-			
	Skogn	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1	-	1						
	Frosten	1	2	3	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	4						
	Lexviken	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1						
Søndre Indherred	4	3	7	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	1	1	2	-	-	-	2	3	3	6				
Stjørdalen	Nedre Stjørdal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
	Øvre Stjørdal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Nordre Thronhjems Amt	56	52	108	11	7	18	-	-	-	1	1	-	-	-	-	3	-	-	3	-	-	22	-	-	6	1	-	7	2	1	3	10	8	18	-	-	28	52	50	102	

¹ Til Rigshospitalet i Christiania.

² Til Vadsö.

³ Til Bindalen i Brønø.

Tabel V.

Øversigt over Til- og Afgang af Spedalske i 1865 i Søndre Thronhjems Amt.

Læge- distrikt	Præstegjeld.	Antal ved Udgangen af 1864.			Tilgang.												Afgang.												Antal ved Udgangen af 1865.									
					Overseede ved tidli- gere Tæl- linger.			Indflyt- tede.			Hjem- komne fra Stiftelser.			Tilbage- fald af Helbre- dede.			Ny Til- komne.			Sum af Til- kom- ne.			Helbre- dede.			Døde.						Udflyttede.			Indlagte i Stiftelser.			Feilagtigt Opførte.
		Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	
Nordre Fosen	Bjørnør	8	6	14	1	2	3	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2	9	7	16
	Aafjord	5	1	6	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	2	7			
	.....	13	7	20	1	3	4	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-	2	14	9	23			
Midtre Fosen	Bjugn	2	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	2			
	Ørlandet	2	4	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	2	1	3	4			
	Stadsbygden	8	4	12	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	2	7	4	11			
.....	12	9	21	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	2	3	-	-	-	3	-	3	-	-	-	6	10	7	17				
Søndre Fosen	Hitteren	20	5	25	1	1	2	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	-	-	3	1	4	-	-	-	6	17	5	22			
	Hevne	6	12	18	1	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	1	2	2	-	-	-	-	1	2	3	-	-	-	5	6	10	16			
	.....	26	17	43	2	1	3	-	-	-	1	1	2	-	-	-	1	-	1	3	1	4	-	-	-	4	3	7	-	-	-	11	23	15	38			
Strinden	Strinden	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	1	1	2			
	Bynæsset	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	4			
	Leinstrandens Sogn	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
	Klæbo	5	2	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	5	1	6			
Guldalen	Melhus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
	Støren	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
	Holtaalens og Singsaas Sogne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Ørkedal	Børsen	3	2	5	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	3	2	5			
	Ørkedal	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2			
	Meldal	5	2	7	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	5	2	7			
Opdal	Opdal	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2			
	.....	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2					
Selbo	Selbo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Thronhjems Stadsphysikat	.....	1	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	1	-	-	-	2	-	-	-			
Søndre Thronhjems Amt	.....	63	38	101	5	6	11	-	-	-	1	2	3	-	-	-	2	-	2	-	-	-	4	4	8	1	-	1	8	6	14	-	-	-	23	58	36	94

¹ Til Bindalen.

C. No. 5.

Tabel VII.

Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske i 1865 i Nordre Bergenhus Amt.

Læge- distrikt.	Præstegjeld.	Antal ved Udgangen af 1864.			Tilgang.															Afgang.															Antal ved Udgangen af 1865.				
					Overseede ved tid- ligere Tællin- ger.			Indflyt- tede.			Hjem- komne fra Stiftelser.			Tilbage- fald af Helbredede.			Ny Til- komne.			Sum af Til- kom- ne.	Helbredede.			Døde.			Udflyttede.			Indlagte i Stiftelser.			Feilagtigt Opførte.					Sum af Af- gaaede.	
					Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.		Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.					Tils.
Ytre Nordfjord	Eid undt. Horningdal	5	3	8	1	1	2	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	1	2	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2	2	7	4	11			
	Daviken	5	3	8	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	5	5	10						
	Selø	8	6	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	1	1	1	-	-	-	2	7	6	13						
	Ytre Nordfjord	18	12	30	1	4	5	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	2	3	9	-	-	-	1	1	1	-	-	-	4	4	-	5	19	15	34			
Indre Nordfjord	Gloppen	10	2	12	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	2	11	3	14			
	Indviken	2	3	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3	5						
	Stryn	4	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	1	5						
	Horningdal af Eid	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
Indre Nordfjord	16	6	22	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	3	4	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	2	17	7	24						
Kinn	23	20	43	3	1	4	-	-	-	1	-	1	-	-	-	2	2	4	9	-	-	-	2	2	1	1	1	2	3	1	7	25	20	45					
Ytre Søndfjord	Askevold	9	5	14	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	4	8	-	-	-	-	-	-	-	1	2	3	-	3	14	5	19				
	Hyllestad undt. Bø	2	1	3	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	1	-	-	1	-	-	2	1	2	3					
	Ytre Holmedal	15	12	27	2	2	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	4	8	-	-	-	2	2	-	-	2	7	9	-	11	14	10	24				
	Ytre Søndfjord	26	18	44	7	3	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	5	8	18	-	-	-	3	3	-	-	4	9	13	-	16	29	17	46				
Indre Søndfjord	Jølster	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
	Førde og Holsen	11	7	18	1	1	2	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	1	4	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	2	12	8	20					
	Nöstdal	24	25	49	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25	25	50						
	Vefring	3	7	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	5	7					
Indre Søndfjord	14	10	24	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2	1	3	-	1	1	-	4	14	8	22						
Indre Søndfjord	53	50	103	3	1	4	1	-	1	1	-	1	-	-	-	1	-	1	7	-	-	-	2	1	3	-	3	3	6	-	9	54	47	101					
Ytre Sogn	Bø af Hyllestad . .	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
	Ladvik	7	7	14	-	1	1	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	1	-	-	2	2	-	3	7	6	13					
	Evindvik	7	6	13	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1	-	-	2	2	-	3	4	7	11					
	Ytre Sogn	16	13	29	-	2	2	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	2	2	4	-	6	13	13	26				
Midtre Sogn	Vik	5	10	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	4	1	-	-	3	4	8	12					
	Balestrand	6	6	12	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	2	6	6	12					
	Lekanger	5	6	11	2	-	2	-	-	-	-	-	-	2	-	2	4	-	-	-	4	-	-	-	1	1	-	-	1	8	6	14							
	Midtre Sogn	16	22	38	2	2	4	-	-	-	-	-	-	2	-	2	6	-	-	-	6	-	-	-	2	2	4	-	1	1	-	6	18	20	38				
Indre Sogn	Sogndal	5	5	10	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	5	6	11					
	Hafslo	1	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1	3	4				
	Lyster	8	6	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	1	7	6	13					
	Justedal	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1					
Indre Sogn	15	15	30	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	1	-	-	1	1	2	-	3	14	15	29					
Lærdal	Lærdal	3	6	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	1	-	-	-	1	1	-	-	1	1	-	2	3	5	8				
	Aardal	1	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1	3	4				
	Aurland	5	5	10	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	3	5	3	8				
	Lærdal	9	15	24	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	2	-	-	-	2	-	-	-	2	2	-	-	2	2	4	-	6	9	11	20			
Nordre Bergenhus Amt . .	192	171	363	18	15	33	-	-	-	2	1	3	-	-	-	11	11	22	58	-	-	-	12	6	18	-	-	-	13	26	39	-	1	1	58	198	165	363	

¹ Til Nöstdal.   ² Fra Kinn.   ³ Fra Vik.   ⁴ Til Ladvik.

Tabel VIII.

Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske i 1865 i Søndre Bergenhus Amt.

Læge- distrikt.	Præstegjeld.	Antal ved Udgangen af 1864.			Tilgang.											Afgang.											Antal ved Udgangen af 1865								
					Overseede ved tidli- gere Tæl- linger.			Indflyt- tede.			Hjem- komne fra Stiftelser.			Tilbage- fald af Helbredede.			Ny Til- komne.		Sum af Til- kom- ne.	Helbredede.			Døde.			Udflyttede				Indlagte i Stiftelser.			Feilagtigt Opførte.		
		Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.		Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.			
	Voss	6	8	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	8	11
Voss		6	8	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	8	11
	Lindaas	16	18	34	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	16	18	34
	Manger	6	6	12	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	7	6	13
Ytre Nordhordland		22	24	46	2	2	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	23	24	47
	Hosanger	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
	Haus	3	2	5	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	2	6
	Hammer	5	2	7	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	6	2	8
Indre Nordhordland		8	7	15	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	10	7	17
	Fane	7	6	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	6	6	12
	Fjæld	4	2	6	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	2	6
	Aarstad	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
	Dom- & Korskirken Landsogn	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Nordre Midthordland		12	11	23	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	11	11	22
	Os	2	4	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	3	4
	Fuse	6	14	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	5	9	14
	Sund	4	5	9	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	4	3	7
Søndre Midthordland		12	23	35	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	5	4	7
	Røldal	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
	Kinservik	8	7	15	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	10	6	16
	Ulvik	3	3	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	3	5
Indre Hardanger		11	11	22	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	12	10	22
	Vikør	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
	Strandebarm	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	2
	Kvinherred	7	5	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	7	7	14
Ytre Hardanger		8	7	15	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	9	8	17
	Skonevik	7	4	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	5	4	9
	Etne	2	3	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	3	6
	Fjælberg	11	4	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	4	4	15
	Vikebygd af Sveen	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Indre Søndhordland		20	12	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	19	12	31
	Tysnæs	8	8	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	7	7	14
	Stordøen	3	8	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	8	8	11
	Fitje	9	4	13	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	10	3	13
	Finnaas	14	11	25	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	13	11	24
	Sveens Hovedsogn	7	8	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	7	8	15
Ytre Søndhordland		41	39	80	2	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	40	37	77
Søndre Bergenhus Amt		140	142	282	10	4	14	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22	137	132	269

U. No. 5.

Tabel IX.

Øversigt over Til- og Afgang af Spedalske i 1865 i Savanger Amt.

Læge- distrikt	Præstegjeld.	Antal ved Udgangen af 1864.			Tilgang.												Afgang.												Antal ved Udgangen af 1865.															
					Overseede ved tidli- gere Tæl- linger.			Indflyt- tede.			Hjem- komne fra Stiftelser.			Tilbage- fald af Helbre- dede.			Ny Til- komne.			Sum af Til- kom- ne.			Helbre- dede.			Døde.						Udflyttede.			Indlagte i Stiftelser.			Feilagtigt Opførte.			Sum af Af- gaa- ede.			
					Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.				Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	
Vestre Ryfylke	Skudsnæs . . .	8	10	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	7	10	17			
	Torvestad . . .	5	6	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	6	10			
	Tysvær	7	4	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	6	4	10			
	Augvaldsnæs . .	9	4	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	10	3	13			
	Skjold	8	8	16	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	9	7	16			
Vestre Ryfylke	37	32	69	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	36	30	66				
Nordre Ryfylke	Sand	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	4			
	Jelsø	3	2	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	5			
	Nærstrand . . .	5	2	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	2	6			
	Vikedal	4	5	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	5	9			
Nordre Ryfylke	13	11	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	12	12	24				
Søndre Ryfylke	Hjelmeland . . .	-	4	4	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5			
	Rennesø	6	3	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	3	9			
	Strand	4	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	1	4			
	Høgsfjord	-	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4			
	Finno	4	2	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	2	5			
Søndre Ryfylke	14	14	28	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	1	1	-	1	2	12	15	27							
Stavanger	Hetland	10	2	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	2	12				
	Haaland	2	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	3				
	Stavanger By . .	1	3	4	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	5				
	Høiland	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1				
Stavanger	14	6	20	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	7	21					
Jæderen og Dalerne	Lunde	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2			
	Soggendal	2	-	2	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	4			
	Egersunds By og Landsogn . . .	4	4	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3	3	6			
	Helleland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Klep	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1			
	Lye	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	
Jæderen og Dalerne	9	5	14	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	10	4	14				
Stavanger Amt	87	68	155	2	2	4	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	1	2	7	-	-	-	-	-	5	3	8	-	-	-	1	-	1	1	-	1	10	84	68	152				

¹ Fra Christiansands Tugthus.

Tabel X. Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske i 1865 i Bergens By, Stiftelserne undtagne, i Lister og Mandals Amt.

Læge- distrikt.	Præstegjeld.	Antal ved Udgangen af 1864.			Tilgang.												Afgang.												Antal ved Udgangen af 1865.														
					Overseede ved tidlige Tællinger.			Indlyt- tede.			Hjem- komne fra Stiftelser.			Tilbage- fald af Helbredede.			Ny Til- komne.			Sum af Til- kom- ne.			Helbredede.			Døde.						Udflyttede.			Indlagte i Stiftelser.			Feilagtigt Opførte.			Sum af Af- gaa- ede.		
					Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.				Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.
Bergens Stadsphysicat		7	5	12	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-	7	5	12			
	Kvinesdal . . .	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
	Flekkefjord . .	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1			
Flekkefjord		1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2			
Farsund, Lyngdals distrikt .		-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1			
Lister og Mandals Amt		1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	3						

Tabel XI. Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske i 1865 i samtlige Stiftelser.

Stiftelse.	Belæg ved Udgangen af 1864.			Indkomne i 1865.			Afgang i 1865.												Belæg ved Udgangen af 1865.			Forholdet af Døde til samtlige i 1865 i Stiftelsen Optagne i pCt.
							ved Helbredelse.			ved Død.			ved Hjemsen- delse.			ved Oversen- delse til anden Stiftelse.						
							Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.				
Pleiestiftelsen No. 1	133	137	270	15	21	36	-	-	-	19	16	35	2	-	2	-	-	-	127	142	269	11,43
St. Jørgens Hospital	31	49	80	-	1	1	-	-	-	3	5	8	-	-	-	-	-	-	28	45	73	9,87
Lungegaardshospitalet	36	48	84	10	11	21	-	3	3	8	3	11	4	-	4	-	4	4	34	49	83	10,47
Reknæs Pleiestiftelse	58	69	127	2	15	17	-	-	-	10	7	17	1	2	3	-	-	-	49	75	124	11,80
Reitgjærdets Pleiestiftelse	128	90	218	35	22	57	-	-	-	28	20	48	3	3	6	-	-	-	132	89	221	17,45
Tilsammen	386	393	779	62	70	132	-	3	3	68	51	119	10	5	15	-	4	4	370	400	770	

Table XII.

Samlet Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske i 1865 i Overøvrighedsdistrikterne, Stiftelserne undtagne.

Overøvrighedsdistrikt.	Antal ved Udgangen af 1864.			Tilgang.												Afgang.												Antal ved Udgangen af 1865.													
				Overseede ved tidligere Tællinger.			Indflyttede.			Hjemkomne fra Stiftelser.			Tilbagefald af Helbredede.			Ny Tilkomne.			Sum af Tilkomne.			Helbredede.			Døde.						Udflyttede.			Indlagte i Stiftelser.			Feilagtigt Opførte.			Sum af Afgaaede.	
	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.					
Akershus Amt	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
Hedemarkens Amt	5	5	10	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	3	7				
Christians Amt	3	4	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2				
Budskeruds Amt	-	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	20	9	29				
Finmarkens Amt	24	8	32	1	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	4	2	6	25	-	-	3	1	4	-	-	-	3	2	5	1	10	20	9	29
Nordlands Amt	92	66	158	12	5	17	-	-	-	2	-	2	-	-	-	4	2	6	25	-	-	6	4	10	1	-	1	9	6	15	-	-	-	26	94	63	157				
Nordre Thronhjems Amt	56	52	108	11	7	18	-	-	-	1	1	-	-	-	-	3	-	3	22	-	-	6	1	7	2	1	3	10	8	18	-	-	-	28	52	50	102				
Søndre Thronhjems Amt	63	38	101	5	6	11	-	-	-	1	2	3	-	-	-	2	-	2	16	-	-	4	4	8	1	-	1	8	6	14	-	-	-	23	58	36	94				
Romsdals Amt	109	61	170	13	14	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	3	7	34	-	2	2	13	6	19	-	-	6	10	16	-	3	3	40	107	57	164				
Nordre Bergenhus Amt	192	171	363	18	15	33	-	-	-	2	1	3	-	-	-	11	11	22	58	-	-	12	6	18	-	-	-	13	26	39	-	1	1	58	198	165	363				
Søndre Bergenhus Amt	140	142	282	10	4	14	-	-	-	1	-	1	-	-	-	4	3	7	22	-	-	9	11	20	-	-	-	8	4	12	1	2	3	35	137	132	269				
Bergens By	7	5	12	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	7	5	12				
Stavanger Amt	87	68	155	2	2	4	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	1	2	7	-	-	5	3	8	-	-	-	1	-	1	1	-	1	10	84	68	152				
Lister og Mandals Amt	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	3				
Tilsammen	779	624	1403	74	58	132	1	-	1	6	4	10	-	-	-	32	20	52	195	-	2	2	58	37	95	4	1	5	59	62	121	3	6	9	232	768	598	1366			

C. No. 5.

Tabel XIII. Oversigt over det kjendte Antal Spedalske i Riget ved de 10 sidste Tællinger, Stiftelserne medtagne.

	1856.	1857.	1858.	1859.	1860.	1861.	1862.	1863.	1864.	1865.
Akershus Amt	-	-	-	2	2	1	2	2	1	1
Hedemarkens Amt	-	-	-	3	4	3	9	8	10	11
Christians Amt	12	13	17	21	17	15	13	6	7	7
Budskeruds Amt	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2
Finmarkens Amt	35	31	42	44	44	42	38	32	32	29
Nordlands Amt	213	175	159	161	180	171	151	159	158	157
Nordre Thronhjems Amt	138	143	139	142	131	89	87	110	108	102
Søndre Thronhjems Amt	130	138	126	134	133	250	285	295	319	315
Romsdals Amt	268	230	248	262	257	253	270	292	297	288
Nordre Bergenhus Amt	606	485	496	439	419	394	397	376	363	363
Søndre Bergenhus Amt	352	289	285	285	277	279	296	274	282	269
Bergens By	171	365	410	439	449	451	410	445	446	437
Stavanger Amt	185	189	157	159	150	143	158	159	155	152
Lister og Mandals Amt	3	2	2	3	4	4	3	4	3	3
Nedenæs og Robygd. Amt	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-
Tilsammen	2113	2060	2082	2095	2068	2096	2119	2162	2182	2136

Almindelig Beretning fra Overlæge Løberg.

I 1865 er ingen Reiser foretagne af mig uden for at tilse Pleiestiftelserne nordenfjelds, samt i Fiskedistrikterne paa Bergenskysten for at træffe Foranstaltninger til Sygepleiens Ordning under Vaarsildefisket, hvilke Foranstaltninger nu, efterhaanden som Midler til at bestride dem indkomme, begynde at antage temmelig betydelige Dimensioner. Særskilt Indberetning om disse Foranstaltningers Iværksættelse vil aarlig blive det kongelige Departement meddelt.

En paatænkt Undersøgelsesreise til Finmarken maatte paa Grund af min forestaaende Afreise til Storthinget udsættes, indtil Tiden maaske senere vil tillade mig at foretage den med noget større Udsigt til Udbytte end det den korte Tid jeg havde til Raadighed i forrige Aar kunde ske i disse vidtløftige Distrikter.

Angaaende Sundhedskommissionernes Virksomhed i de spedalske Distrikter i forrige Aar har jeg modtaget de sædvanlige Indberetninger.

De medfølgende Tabeller indeholder i den tidligere benyttede Form et Sammendrag af de mig fra Distriktslægerne tilstillede Forklaringer over Til- og Afgang af Spedalske i Distrikterne i 1865.

Tab. I viser, at Antallet i de 4 østlandske Amter atter er tiltaget med 2, da der nu sammesteds findes 21 Spedalske imod 19 ved Udgangen af 1864. Der er nemlig tilkommen 3 i Elverum, Lesje og Gol i Hallingdal, medens 1 er afgaaen ved Døden i Vang i Valdres.

At Antallet aarlig vil forøges med enkelte Tilfælde, efterhaanden som Opmærksomheden for Sygdommens Forekomst skjærpes, anser jeg ikke for usandsynligt.

Tab. II viser for Finmarkens Amt en Formindskelse fra

32 til 29. Afgangen skyldes hovedsagelig Dødsfald med 4 og Indlæggelse i Stiftelsen med 5.

Ogsaa i Nordlands Amt er der ifølge Tab. III en Formindskelse af 1 i den samlede Sum. Det sees imidlertid af Specialisterne, at ligesaamange ere udflyttede fra deres forrige Bosted til andre Prestegjelde, uden at de der ere anmeldte eller have kunnet gjenfindes. I saa vidtløftige Distrikter med spredt Befolkning er ogsaa dette let forklarligt, især om Vedkommendes Ophold paa det indflyttede Sted, som ofte hender, kun er midlertidigt, men det er uundgaaeligt, at Listerne ved disse Flytninger blive unøjagtige, hvorfor jeg ogsaa har anbefalet Distriktslægerne at underrette den Distriktslæge, til hvis Distrikt nogen Spedalsk indflytter, om at Flytningen er foregaaet. Men det kan naturligvis hændes, at dette enten forsømmes, eller at den Distriktslæge, fra hvis Distrikt en Spedalsk udflytter, ikke erholder Kundskab om Flytningen betimeligt nok til at give en saadan Underretning, og da forsvinder vedkommende Spedalske af Listerne, indtil han maaske senere paa det indflyttede Sted opdages, og da kanske indføres som ny.

I Nordre Trondhjems Amt viser Tab. IV en Formindskelse af 6. 22 ere tilkomne, 28 afgaaede, hvoraf 18 ved Indlæggelse i Stiftelser, 7 ved Dødsfald.

Tab. V udviser, at Antallet i søndre Trondhjems Amt er gaaet ned fra 101 til 94, altsaa en Formindskelse af 7. 14 ere indlagte fra dette Amt i Stiftelser, 8 afgaaede ved Døden, medens Tilgangen idethele har været 16.

I Romsdals Amt er Tilgangen 34, Afgangen 40. Formindskelsen altsaa 6. 19 ere døde, 16 indlagte i Stiftelser og 3 udslettede som feilagtigt opførte.

I Tabellen for dette Amt er desuden 2 anførte som helbredede hjemme i Distrikterne. Den ene af disse, en nu gift Kone, der tilhører en spedalsk Slægt, er observeret og behandlet af Distriktslæge Høegh i Vestre Søndmøre, der

først saa hende i 1860. Han giver i sin Indberetning om hende en nøiagtig og udførlig Beskrivelse af hendes Tilstand fra den Tid til Udgangen af 1865, og efter dette kan det ikke være Tvivl underkastet, at hun har været tydelig spedalsk, da hun kom under hans Behandling, ligesaa lidt som at hun nu er helbredet. Af Medikamenter har hun med Mellemrum brugt Tart. emeticus i Opløsning, og udvendig Jodtinctur til Pensling paa Knuderne og Flekkerne. Hun giftede sig i 1861 og kom da under gode Kaar. Hun fik først 1 Barn og senere 1, og de forskellige Gange, Distriktslægen har seet hende i de tre sidst forløbne Aar, har han fundet hende fuldstændig fri for ethvert Tegn paa Spedalskhed; hun befinder sig vel, har et sundt og friskt Udseende, og der er ikke Spor af Sygdom at mærke. Distriktslæge Høegh er saa overbevist om sin Diagnoses Rigtighed i nærværende Tilfælde, at han siger, at dersom dette ikke skulde være en begyndende Elephantiasis, tør han aldrig erklære Nogen, hos hvem Sygdommen ikke har naaet en yderlig Grad af Udvikling, for at lide af Spedalskhed, og efter den afgivne Sygehistorie maa jeg erklære mig enig heri, ligesom ogsaa Overlæge Høegh, der, under et Ophold paa Søndmøre, saa Angjældende, heller ikke havde nogen Tvivl om hendes Sygdoms Beskaffenhed. Naar man dertil kjender den Dygtighed og Samvittighedsfuldhed, med hvilken Distriktslæge Høegh observerer alle herhen hørende Forholde, og den Interesse, med hvilken han forfølger ethvert Tilfælde, der kan sprede noget Lys over dem, tør det være sikkert, at her ikke finder nogen Skuffelse Sted.

Hvorvidt Helbredelsen er opnaaet ved de anvendte Midler, finder han imidlertid mere end tvivlsomt. Snarere maa den efter hans Mening tilskrives det lykkelige Ægteskab, hun indgik, og de forbedrede Kaar, hvorunder hun efter den Tid kom til at leve.

Hun er som anført opført som helbredet og som saadan udgaaen af Listerne, men vil fremdeles blive observeret for det mulige, men ikke sandsynlige Tilfælde, at der senere skulde indtræde et Recidiv.

Hvad den anden Helbredede angaar, er Forholdet meget mindre opklaret, da den nuværende Distriktslæge i østre Søndmøre, i hvis Lister hun har staaet, ikke saaledes som ved den foran beskrevne selv har observeret hendes Sygdom fra Begyndelsen af, da den bemærkedes. Angjældende er en Kone fra Ørskoug, der tilhører en stærkt spedalsk Slægt. Hun er antegnet i Listen fra 1856 som Spedalsk paa Grund af nogle brune Pletter i Panden og andre Steder af Legemet, samt enkelte tuberkuløse Fortykkelser af Huden. I 1858 sagdes hun at være friskere og Sygdommen lidet synbar og i 1865 den 8de December, da Distriktslægen saa hende, havde hun et Par ikke ophøiede Pletter af Udseende

som Fødflekker paa den høire Fod, samt i det høire Øiebryn en liden Fortykkelse af rødlig Farve, der efter hendes egen Forklaring er opstaaet for 16 Aar siden efter et Stød. Forøvrigt findes intetsomhelst Tegn paa Spedalskhed og hendes Udseende er godt. Hun har, saavidt det kan sees, ikke været underkastet nogen Behandling.

At dette Tilfælde som et sikkert Exempel paa Helbredelse ikke kan stilles ved Siden af det af Høegh beskrevne, er strax indlysende. Hverken er den oprindelige Diagnose saa sikker, heller ikke er Tilstanden efter Beskrivelsen saadan, at man med Vished kan sige, at der er foregaaet nogen afgjort Forandring med Vedkommende, da de Pletter, der endnu siges at være tilstede paa den høire Fod og Fortykkelsen i Øienbrynet, muligens netop ere de samme Tegn, der i 1856 bevirkede, at hun anførtes i Listerne som lidende af Spedalskhed. Exempler paa denne Slags Afbigelse i Opfatningen af den begyndende Spedalskhed, naar samme Person til forskellige Tider observeres af forskellige Iagttagere, ere ikke sjeldne. Som et vel konstateret Exempel paa spontan Helbredelse kan jeg derfor ikke anse nærværende Tilfælde, men da Vedkommende af Distriktslægen er antegnet nu ikke at være spedalsk, og hun altsaa paa en eller anden Maade maatte udslettes af Listerne, har jeg med nærværende Forklaring om min Opfatning af Forholdet ført hende til Afgang i den af Distriktslægen valgte Rubrik for Helbredede.

Tab. VII viser Forholdet uforandret i nordre Bergenhus Amt, idet Tilgangen svarer til Afgangen med 58 og det samlede Antal Spedalske udgjør 363.

I ytre Søndfjords Distrikt er hele 18 nye antegnede i forrige Aar, medens det mest hjemsøgte Distrikt, indre Søndfjord, kun viser en Tilgang af 7.

Søndre Bergenhus Amt har efter Opgjøret fra forrige Aar 269 imod 282 i 1864. Der er tilkommet 22, afgaaet 35 og deraf 20 ved Døden.

I Stavanger Amt er der en Forminskelse af 3. Idet hele er der kun tilkommet 7, medens der ved Døden er afgaaet 8.

Tab. X er uforandret fra 1864. 1 ny sees at være tilkommen i Bergens By og 1 er indlagt i Stiftelse. Summen 12 er altsaa uforandret.

Tab. XI viser Til- og Afgang i samtlige Stiftelser. Antallet af Forpleiede var 770 imod 779 ved Udgangen af 1864. Forskjellen er hovedsagelig begrundet i den Tilfældighed, at der henimod forrige Aars Slutning indtraf endel Dødsfald i Pleiestiftelsen No. 1 af Spedalske, hvis Pladse der ikke var Tid til at faa besat med nye inden Opgjøret for Aaret fandt Sted.

Tab. XII er et Sammendrag af de 10 første Tabeller.

Den viser, at Antallet af Spedalske i samtlige Overøvrighedsdistrikter, naar Stiftelserne undtages, ved Udgangen af 1865 udgjorde 1366. 195 nye Tilfælde ere antegnede i Listerne, hvoraf 10 hjemkomne fra Stiftelser, 232 ere udgaaede, hvoraf 121 indlagte i Stiftelser og 9 udstrøgne som

feilagtigt opførte. Tabellen udviser altsaa en Formindskelse i Antallet fra 1403 til 1366, altsaa med 37.

Tab. XIII er en Oversigt over det kjendte Antal Spedalske i Riget i de 10 sidste Aar, naar Stiftelserne medregnes. Summen ved Udgangen af 1865 var efter denne Oversigt 2136 imod 2182 i 1864.

Beretning om Pleiestiftelsen for Spedalske No. 1

fra Overlæge Løberg.

I Pleiestiftelsen No. 1 udgjorde Belægget ved Udgangen af 1864 . . . . . 133 Mænd, 137 Kvinder, tils. 270.
I 1865 indkom . . . . . 15 — 21 — — 36.
Tils. Forpleiede i 1865 148 Mænd, 158 Kvinder, tils. 306.

Afgaaede ere:

Døde . . .	19.	16.	35.				
Hjemreiste 2. - -				21	—	16	— — 37.

Altsaa Belæg ved Udgangen af 1865 . . . 127 Mænd, 142 Kvinder, tils. 269.

Ved Udgangen af Aaret var der altsaa 11 Pladse ledige i Stiftelsen, ikke paa Grund af manglende Ansøgere, men fordi de Pladse, der ved de i de sidste 2 Maaneder indtrufne Dødsfald vare blevne disponible, ved Aarets Udgang ikke endda vare indtagne af dem, med hvem de vare besatte, da der sædvanlig hengaar 6 à 8 Uger inden de, der indkaldes fra Distrikterne i de ledige Pladse, kunne indkomme til Stiftelsen. Af Ansøgninger, der af Mangel paa Plads ikke kunde indvilges, henlaa ved Aarets Udgang 32.

Af de 37 Afgaaede døde som anført 35, 1 hjemsendtes formedelst Hjemve og 1 udskreves som ikke spedalsk. Ingen hjempermitteredes i Besøg. En Kone fra Sogn, der af Manden med Bestemthed forlangtes udskreven, fik ogsaa Tilladelse til at reise, men efter faa Ugers Ophold i Hjemmet, hvor hun for det meste havde ligget tilsengs efter Hjemkomsten, blev hun paa Mandens eget Forlangende gjenoptaget i Stiftelsen, hvor hun befinder sig vel.

Sundhedstilstanden i Stiftelsen i forrige Aar, skjønt mindre god end det foregaaende Aar, maa dog siges at have været temmelig tilfredstillende. Diarrhoe, Cholera og Erysipel har været noget hyppigere end sædvanligt, men kunne ikke siges at have hersket epidemisk. Dette er ogsaa Sygdomsformer, der neppe kunne siges at optræde uafhængige af den spedalske Grundlidelse.

Dødeligheden i Aarets Løb har været 35 af 306 Forpleiede, altsaa efter denne Beregningsmaade 11,43 pCt.

Med Hensyn til Stiftelsens Drift er der forøvrigt ingen

anden Forandring foregaaet, end at Jordolie nu er indført som Belysningsmateriale istedetfor tidligere Rapsolie. En af Gangkoneposterne er ogsaa inddragen, saa at der nu kun er 4 istedetfor før 5.

Arbeidsvirksomheden i Stiftelsen er nu bragt paa det Trin, at nogen videre Udvikling af den neppe er gjørlig. Enhver, hvis Helbredstilstand paa nogen Maade tillader ham at foretage sig noget, har været jævnt beskæftiget, og der arbeides med Lyst og Iver. At Udbyttet af Arbeidet i forrige Aar desuagtet har været noget mindre end det næstforegaaende, har sin Grund hovedsagelig i mindre fordelagtige Arbeidspriser, men ogsaa deri, at en stor Del af Lemmerne efterhaanden ved Sygdommen ere blevne mindre arbeidsføre.

Arbeidet har som før været udført dels for Stiftelsen, dels for Fremmede.

For Stiftelsen er af de mandlige Lemmer forfærdiget: 138 Par nye Sko og repareret 392 Par. Endvidere er 37 Ligkister arbejdede. Desuden have Lemmerne udført de nødvendige Omstopninger og Reparationer af Sengemadrasserne, Vedskjæring, Rulling, Havearbejde og anden Husgjerning.

Af Fruentimmerne er syet 8 Kjoler, 60 Fruentimmertrøier, 43 Overskjørter, 23 Mandstrøier, 64 Buxer, 43 Veste, 108 Forklæder, 56 Underbuxer, Ligtøi til 35 Døde, strikket 92 Par nye Strømper og paastrikket 146 Par gamle, 70 Undertrøier og spundet 114½ Æ Uld.

Desuden ere alle Reparationer af Lemmernes Beklædningsgjenstande og Stiftelsens Linned foruden anden Husgjerning udført af dem.

For Fremmede er forfærdiget af de mandlige Lemmer 3440½ Alen Not, 399 Vaarsildegarn, 31 Smaasildegarn, 30 Sommersildegarn, 30 Makrelgarn af Bomuldstraad, 14 andre Garn af forskjellig Slags, 2,305 Gros Fyrstikkeæsker og 871 Gros Skuffer til disse, Alt for en samlet Arbeidsløn af . . . . . 504 Spd. 53 β
Af Fruentimmerne er spundet 1131 Æ Uld,

Transp. 504 Spd. 53 β
 strikket 135½ Par Strømper, paastrikket 78
 Par, endvidere strikket 84 Uldtrøier, 37
 Tørklæder, 2 Schavl, 3 Jakker, 1 Mave-
 belte, 1 Par Labber, 1 Underbuxer, 2 Un-
 derskjørter — syet 4 Skjorter, 1 Serk, 1
 Overskjørt, 2 Underskjørter, 1 Lagen, 1
 Pudevar, hæklet 4 Pudevarskanter. Alt for
 en Arbeidsløn af . . . . . 188 — 42 -

Sum . . . . . 692 Spd. 95 β

Heraf udbetalt til samtlige Lemmer,
 som have arbejdet . . . . . 409 — 87 -

altsaa har Stiftelsens Netto-Indtægt af Ar-
 bejdsdriften udgjort . . . . . 283 Spd. 8 β

Af betydeligere Arbejder og Reparationer ved Bygnin-
 gerne ere udførte i forrige Aar:

1. 2de Gange Maling af samtlige Bygningers søndre og
 vestre Sider.
2. 1 Værelse i Forstanderboligen malet og betrukket.
3. Malet Gulvene i 6 Sygeværelser og oliet Gulvene i begge
 Karbadeværelserne, Dampbadehuset, Ligstuegangen og
 den største Del af Stiftelsens Midtparties Tvergang,
 malet Væggene og hvidtet Taget i samme Parti samt
 overmalet Badekarrene — hvilket Alt er udført ved
 Lemmerne.
4. I Badehuset og Lighuset er indlagt nyt Gulv og nye
 Gulvplanker, Grunden udgravet, nedlagt nye Afløbsren-
 der fra Badekarrene til Veiten, der er oprenset.
5. I en Trediedel af Kjøkkentaget var som Følge af Dam-
 pen Splitklædningen og Bjelkelaget forraadnet, saa at
 Cementeringen ikke kunde fæstnes, og, da Mellemgulv
 ikke fandtes, var Gulvet i den overliggende Del af Midt-
 partiets Gang ligeledes raaddent. Som Følge heraf
 blev nyt Gulv og nye Bjelker indlagte, ligeledes nyt
 Indskudsgulv og ny Splitklædning, hvorefter Kjøkken-
 taget igjen cementeredes.
6. En ny dækket Grøft er anlagt i den nordre Kjelder og
 flere Veiter ere efterseede og oprensede.
7. Tag- og Nædløbsrender samt Zinkkjøler ere reparerede.

Stiftelsens Inventarium har fremdeles krævet adskil-
 lig Fornyelse, navnlig Linned, hvoraf er anskaffet 127 Lage-
 ner, 58 Skjorter, 201 Serke og 104 Haandduge. Af Inven-
 tariesager er endvidere anskaffet 12 nye Brandstiger, der af
 Lemmerne ere overmalede, samt nye Jordolielamper over
 hele Stiftelsen, saavel til Værelserne som Kjøkken, Vadske-
 rier og Gange. — Paa Stiftelsens Baggaard, hvor tidligere
 Belysning har været, er anbragt 2de Gaslygter.

Stiftelsens Haveanlæg omfattes mere og mere med In-

teresse og Omhu af Lemmerne, men om noget egentligt Ud-
 bytte af Jorden kan der ikke vel blive Tale. Forrige Aar
 indhøstedes cirka 6 Tdr. Charlotløg, 5 Tdr. Gulerødder, 2
 Tdr. Næper og 1½ Td. Kaalrabi, der Alt er taget til Brug
 i Stiftelsens Husholdning.

I Stiftelsen hersker nu Ro, Orden og Tilfredshed saa-
 vel blandt Lemmerne som Tjenerpersonalet, og det er al
 Grund til at haabe, at denne Tilstand vil vedblive.

Stiftelsens Indtægter og Udgifter har efter Regnskabets
 Udvisende i forrige Aar været:

I n d t æ g t:

Beholdning fra forrige Aar	126 Spd.	91 β
Anviste og hævdede Summer	16000 —	- -
Indtægter af Lemmernes Arbejde	283 —	8
Diverse Indtægter	279 —	20 -
	16688 Spd.	119 β

U d g i f t:

Bespisningen	8421 —	77½ -
Beklædningen	977 —	82 -
Sygepleien	714 —	58½ -
Belysningen	503 —	71 -
Brænde	912 —	86 -
Lønninger	2039 —	60 -
Vaagekonerne	97 —	40 -
Natvægteren	73 —	- -
Havens Vedligeholdelse	49 —	21 -
Vadsk og Rengjørelse	349 —	84½ -
Inventariets Vedligeholdelse og As- surance	784 —	15 -
Bygningernes Vedligeholdelse og Brandkontingent	810 —	64½ -
Begravelsesudgifter	59 —	- -
Vandafgift	50 —	- -
Skorstensfeining	60 —	- -
Bøger og Skolerequisita	10 —	56 -
Forskjellige Udgifter	252 —	96 -
Beholdning:		
a) Folio i Norges Bank	423 Sp.	76 β
b) i Cassa	99 —	71 -
	523 —	27 -

16688 Spd. 119 β

Naar Cassebeholdningen fradrages,
 udgjør altsaa Stiftelsens egentlige Drifts-
 omkostninger i 1865 . . . . . 16165 Spd. 92 β

Det gjennemsnitlige daglige Belæg har været 274,219 In-
 dividier. Forpleiningsdagens Antal 100090. Udgifterne pr.
 Individ daglig bliver altsaa:

For Sygepleien	0,856	Skilling.
- Bispisningen	9,173	—
- øvrige Udgifter tilsammen	9,352	—

Ialt . . 19,381 Skilling.

Hosføiede Tabel viser Til- og Afgangen i Stiftelsen i 1865.

Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske i 1865 i Pleiestiftelsen No. 1.

	Belæg ved Udgangen af 1864.			Tilgang.															Tilsammen Forpleiede i 1865.	Afgang.						Belæg ved Udgangen af 1865.					
				Fra nordre Bergenhus Amt.			Fra søndre Bergenhus Amt.			Fra Bergens By.			Fra anden Stiftelse.			Sum af Tilkomne.				Døde.			Hjemreiste.						Sum af Afgaaede.		
	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.		Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.			
Pleiestiftelsen No. 1	133	137	270	6	12	18	8	5	13	1	-	1	-	4	4	15	21	36	306	19	16	35	2	-	2	21	16	37	127	142	269

Beretning om Sundhedsforholdene m. m. i Pleiestiftelsen for Spedalske No. 1

fra Læge P. Jürgensen.

Den 1ste Januar 1865 var Lemmernes Antal 133 Md. 137 Kv. tils. 270
Indkomne i 1865 . . . . . 15 — 21 — — 36

I 1865 har der altsaa opholdt sig i Stiftelsen . . . . . 148 Md. 158 Kv. tils. 306
Deraf ere udgaaede:

Døde . . . . . 19 Md. 16 Kv. tils. 35

Udgaaede med Overlægens Tilladelse 2 — — — — 2

21 — 16 — — 37

Overliggende 1ste Januar 1866 . . . 127 Md. 142 Kv. tils. 269

Dødeligheden var altsaa 35 af 306 Lemmer eller 11,43 pCt.

deraf 19 Dødsfald af 148 Mænd eller 12,90 pCt.

— 16 — — 158 Kvinder — 10,38 —

Dødsfaldene indtraf:

i Januar	2	Mænd,	„	Kvinder,	tils.	2
- Februar	1	—	3	—	—	4
- Marts	1	—	—	—	—	1
- April	—	—	1	—	—	1
- Mai	1	—	1	—	—	2
- Juni	1	—	1	—	—	2
- Juli	2	—	—	—	—	2
- August	1	—	3	—	—	4
- September	1	—	—	—	—	1
- Oktober	—	—	—	—	—	—
- November	4	—	4	—	—	8
- December	5	—	3	—	—	8

19 Mænd, 16 Kvinder, tils. 35

6 døde af Febris typhosa, 1 af Cholera, 2 af Meningitis, 1 af Peritonitis, 2 af Hydrops Ascites, de andre 23 døde som en ligefrem Følge af Spedalskheden.

Middelalderen, hvori disse 35 Lemmer døde, er

for Mændene 36,42 Aar.

„ Kvinderne 36,62 —

og regnet for alle tilsammen 36,51 —

Middeltiden for Opholdet i Stiftelsen hos de døde

Mænd var 47,79 Maaneder.

Kvinder „ 50,69 —

og regnet for alle tilsammen 49,11 —

Middelvarigheden af Sygdommen hos de døde Mænd var 8,68 Aar.

Kvinder „ 14,81 —

og regnet for alle sammen 11,48 —

Naar medtages en Del Cholerinetilfælde i August og mer end almindelig hyppige Tilfælde af Erysipelas i November, maa Sundhedstilstanden i Stiftelsen i det Hele taget siges at have været god. Sygdomskonstitutionen var catarrhalsk.

Af betydeligere akute Tilfælde forekom:

Sygdommene.	Januar.	Februar.	Marts.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	August.	Septemher.	Oktober.	November.	December.	I Alt.
Feber med og uden Knudeudbrud	2	4	2	3	4	4	1	2	2	-	-	1	25
Catarrhus afebrilis et febrilis	1	3	9	6	4	-	3	-	3	3	7	5	44
Bronchitis	1	3	-	4	3	2	-	2	1	4	2	1	23
Diarrhoea	1	3	-	1	4	-	2	3	4	-	5	1	24
Erysipelas	2	2	1	3	1	-	3	5	3	6	13	1	40
Pleuritis	-	3	-	2	4	2	3	-	-	-	-	1	15
Typhus	-	2	-	-	-	1	-	1	-	-	1	1	6
Icterus	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	2
Lymphangitis	-	-	-	1	2	1	-	-	-	-	-	1	5
Suffocationsanfald	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Cholierine	-	-	-	-	-	1	-	18	3	-	-	-	22
Meningitis	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	2
Peritonitis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Erotomania	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
	7	21	13	21	22	11	13	32	17	13	29	13	212

Da det var sandsynligt, at Cholierine, som var mer end almindelig udbredt i Byen, ogsaa vilde besøge Stiftelsen og jeg frygtede for, at den der muligens vilde rive med sig en stor Del af Lemmerne, hvis Kræfter ialmindelighed snart ligge under for Sygdomme med rigelige Udtømmelser, toges strenge Forsigtighedsregler med Hensyn til Beklædning, Diæt, ligesom der paalagdes dem ikke at opholde sig for sent i Haven og ikke at lægge sig paa Grønplainerne, hvortil de have stor Tilbøielighed. Den indfandt sig ogsaa, men rev kun en Patient med sig, hvis Kræfter allerede i Forveien vare betydeligt medtagne.

Den Erysipelas, som viste sig i November, var ikke den lette Ansigtrosen, som vel altid vil indfinde sig hos saadanne Individuer, der lide af en Hudsygdom i Ansigtet, ved den mindste Leilighedsarsag, men den begyndte med heftig Feber og betydelig Mathed og efter nogle Dage svulmede Ansigtet stærkt op med intens rubor, som hos Flere udbredte sig nedover Halsen og hos En over hele Overkroppen. Det saa ud, som 1860aars Epidemien atter skulde overgaa Stiftelsen, men Sygdommen antog snart en mildere Charakter og standsede hurtigt. Havde der af disse Tilfælde udviklet sig en Epidemi, havde man været bragt i en slem Situation med Hensyn til Placeringen af Lemmerne med et saa jevnligt rigt Belæg som iaar, hvor Liggedagenes Antal beløb sig til 100,000, det Høieste, der nogensinde har været i Stiftelsen, saa at jeg maa erkjende Gyldigheden af den anførte Anke over, at der i Stiftelsen ikke findes Reserveværelser. Herved vilde under almindelige Omstændigheder saameget være vundet, at man ved de forskjellige Værelser Oppudsning og Udluftning kunde benytte disse istedetfor som nu at benytte Spiseværelset, hvad der frembringer en betydelig Confusion i det hele Ordensstel. Her kunde ogsaa af Mangel paa Eneværelser ogsaa saadanne Syge forpleies, som paa Grund af vidtudstrakte stinkende Saar udbrede saa slemme Uddunstninger, at trods al mulig Ventilation deres Contubernaler neppes kunne holde ud at være i samme Værelse. Derimod vilde det ved indtrædende Epidemier kun blive at betragte som en halv Foranstaltning til det Bedre, naar ikke Reserveværelserne laa separerede fra de almindelige Værelser.

Dødeligheden var ikke stor, naar tages Hensyn til, at der blandt Belægget findes en Mængde Lemmer, der paa Grund af Sygdommens Varighed og Udvikling er i en saa elendig Tilstand, at de ikke ret længe kunne være levedygtige; desuden var hos Mange af de nyindkomne Lemmer Sygdommen skredet saavidt frem og for-

bunden med andre Sygdomme, at det var let at forudse, at Døden vilde indfinde sig efter et kort Ophold i Stiftelsen. I blandt disse optoges en Kvinde i døende Tilstand. Hun døde efter 2de Dages Ophold i Stiftelsen. Pluraliteten af Dødsfaldene repræsenteres af dem, der ere døde som ligefrem Følge af Spedalskhed.

I November og December indtraf de fleste Dødsfald uden at nogen fremherskende Aarsag kan angives.

Jeg foretog 3 Obduktioner. Dette Antal er vistnok ringe i Forhold til Antallet af de Døde, men dette har sin Grund i det lydelige Mishag og den store Modstand, denne nye Institution vakte blandt Lemmerne, og Andet havde jeg ikke ventet mig blandt det Slags Folk, hos hvem Fordomme og stærke pietistiske Følelser er saa stærkt raadende, hvorfor jeg ansaa det hensigtsmæssigst dels for ikke at vække almindelig Misnöie og dels for at opfylde Departementets Önske om at iagttage den tilbørlige Conduite, at gaa langsomt og ganske lempeligt tilværks i denne Sag, indtil Lemmerne efterhaanden gjennem Paavirkninger kunne blive frigjorte for de indgroede Fordomme mod at røre ved den Afdøde, og jeg nærer Haab om, at det vil lykkes mig at rydde disse Hindringer af Veien.

Foruden nogle Paracenteser af Abdomen og andre Smaaoperationer foretoges 3de Amputationer af crus. Alle bleve udførte paa Grund af en saa stærk Deformitet af Foden tilligemed voldsomme Smerter formedelst Caries i Fodens Smaaben, at de Syge vare saa godt som bestandig sengeliggende og sygnede bort paa Grund af Mangel paa tilbørlig Søvn. De lede af den anæsthetiske Form. Det var ifølge Anmodning at jeg amputerede den 1ste Syge og da de 2de Andre saa det heldige Udfald, ønskede ogsaa de at blive befriede fra deres Onde. Amputationssaaret tilhelede hos En af dem saagodtsom per primam intentionem, men hos en Anden opstod Erysipelas i Hudbedækningen med paafølgende Gangræn af Huden, der sinkede Saarets Tilhelen, men hos de øvrige Tvende foregik Tilhelingsprocessen hurtig og Ardannelsen godt. Nu befinde de sig alle særdeles vel, de trives godt og i deres Ulykke føle de sig dog meget lykkelige ved at kunne gaa omkring og komme til Byen.

Med Kurforsøgene har det gaaet smaat, fordi der blandt Lemmerne kun fandtes et Antal af 6, der vel noget tvivlsomt kunne anses som egnede sig hertil, men jeg ønskede dog at gjøre et Forsøg. Tiden viste desværre, at det var et faafængt Forsøg, thi trods gode diætiske og hygiæniske Foranstaltninger i Forbindelse med medicamentøs Behandling gik Sygdommen fremad med saa stærke

Skridt, at jeg nu har opgivet Forsøget med de 5, hvorimod jeg agter at fortsætte Kuren med den 6te, Berthe Carlsdatter Hægöen, da hun synes at love Noget.

Af de i forrige Aars Beretning omhandlede Lemmer, som have været Gjenstand for Kurforsøg, nemlig Johannes Tollefsen Meelhuus, Ole Corneliussen Eigelsen, Berthe Olsdatter Holsøer og Oline Evjen, har de tvende Sidstnævnte i Aarets Løb været ved god Helbred og

hos ingen af dem findes synligt Tegn paa Spedalskhed, saa at de antageligt kunne ansees som helbredede og skikkede til at udskrives af Pleiestiftelsen for at give Plads for nye Lemmer, derimod bør de 2 Førstnævnte endnu forblive i Stiftelsen til Observation.

Stiftelsens Instrumentsamling er bleven forøget med et Amputations- og et Obductionsbestik.

Beretning om Reknæs Pleiestiftelse for Spedalske

fra Overlæge Løberg.

I Reknæs Pleiestiftelse var Antallet af Lemmer ved Udgangen af 1864	58 Mænd, 69 Kvinder, tils. 127.
Indkomne i 1865	2 — 15 — — 17.

Altsaa tilsammen Forpleiede i 1865 . . . . 60 Mænd, 84 Kvinder, tils. 144.

Deraf udgik:

Døde	10 Mænd, 7 Kvinder, tils. 17.
Udgaet	1 — 2 — — 3.
	<hr/>
	11 — 9 — — 20.

Altsaa tilbageliggende ved Udgangen af 1865 . . . . 49 Mænd, 75 Kvinder, tils. 124.

Af de 3 Lemmer, der forlode Stiftelsen uden Tilladelse, kom 1 senere tilbage med Begjæring om at blive gjenoptaget, og skjønt saadan Tilladelse i Almindelighed ikke uden Videre meddeles, blev den dog paa Grund af de Omstændigheder, der havde ledsaget hans Bortgang, bevilget.

I Løbet af Sommeren bleve 5 af Lemmerne hjempermitterede paa kort Tid, og kom Alle tilbage inden Udløbet af den bestemte Tid.

Efterat den nye Kapel- og Inspectørbygning ved Aarets Udgang er bleven færdig og tagen i Brug, ere 3 Værelser, der hidtil havde været benyttede til Bolig for Inspectøren, blevne ryddiggjorte til Sygeværrelser, hvorved Stiftelsen fra Aarets Begyndelse har havt Plads for det for den bestemte fulde Belæg af 160 Lemmer.

Da Belægget ved Udgangen af forrige Aar kun udgjorde 124, medens Stiftelsen, som anført, har Plads for 160, var der følgende 36 ledige Pladse. Efterat det senere er bestemt, at Spedalske fra Nordmøres Fogderi for Eftertiden ville blive at indlemme i Reknæs istedetfor i Reitgjærdet, er det at forudse, at Stiftelsen snart vil blive fuldt belagt.

Sundhedsforholdene i Stiftelsen i det forløbne Aar ere omhandlede i Lægens vedlagte Beretning, og den sees deraf at have været tilfredsstillende, idet der ingen epidemiske Sygdomme har forekommet og de blandt de Spedalske almindeligen optrædende Sygdomme ikke have været mange.

Dødeligheden har, beregnet efter Antallet af Forpleiede i Aarets Løb, været 17 af 144 eller 11,8 Procent, altsaa lidt større end i de foregaaende Aar, hvilket rimeligvis har

sin Grund i Sygdommens større Middelvarighed hos de i Aar Afdøde.

Forpleiningen er foregaaet efter de samme Regler som tidligere, idet deri ingen Forandring er foretaget.

Arbeidsvirksomheden har fremdeles holdt sig omtrentlig uforandret, og følgende Arbejder ere udførte i Aarets Løb.

For Stiftelsens egen Regning:

Af Skomagerarbeide: 16 Par nye Støvler, 8 Par nye Sko, 8 Par forfødde, 95 Par forsaalede og 214 Par paa anden Maade reparerede.

Af Snedkerarbeide: 1 Vedkasse, 1 Skab i Badeværrelset, 1 Trappe, 2 Bænke til Vadskeriet, 6 Havebænke, 18 Ligkister.

Spinding: 122½ M^l. Uld.

Strikning: 29 Par nye Strømper, 77 Par paastrikkede.

Skrædderarbeide: For Fruentimmerne: 10 Kjoler, 10 Trøier, 11 Skjorter, 86 Serker, 15 Underbuxer, 17 Forklæder, 40 Huer. For Mændene: 8 Buxer, 7 Trøier, 12 Veste, 63 Skjorter, 12 Undertrøier, 8 Underbuxer. Endvidere er forarbejdet 20 Liglagen, 6 Skjorter, 7 Serker.

Desuden er omstoppet Bolstre og Madratser, samt omstyret og repareret en Mængde brugte Klæder, istandsat forskellige andre Inventariesager, udført Havearbeide, Rulling, Brændeskjæring og forskellige andre huslige Arbejder.

Arbeide for Fremmede:

Af 23 mandlige Lemmer er bundet 1021 Alen Hampenot, 4363 Favne Sildegarn, skudt 2 Sildegarn og udført forskjelligt Snedkerarbeide, tilsammen for en Arbejdsløn af

Af 45 kvindelige Lemmer er spundet: 7 Voger 70 $\frac{1}{4}$ M $\frac{1}{2}$ Hamp, 64 M $\frac{1}{2}$ Lin, 20 $\frac{1}{2}$ M $\frac{1}{2}$ Stry, 5 Voger 31 $\frac{1}{2}$ M $\frac{1}{2}$ Uld, strik- ket 21 Trøier, 49 Par Strømper, 6 Tør- klæder, 9 Skjerf, 15 Huer, 14 Par Vanter, 1 Par Ærmer og 1 Par Sokker samt paa- strikket 19 Par Strømper, tilsammen for	81	—	4	-
altsaa tilsammen Arbeidsløn	151 Spd.		2	β
Heraf er udbetalt til Lemmerne				
	50 Spd.		40	β
anvendt til Tobak . . .	58	—	84	-
			109	— 4 -

Netto-Indtægt af Arbeidet altsaa 41 Spd. 118 β

Følgende betydeligere Arbeider og Reparationer ved Bygningerne og Eiendommen ere udførte i forrige Aar:

- Oliemaling af hele Hovedbygningen med alt Tilbehør udvendig samt Oliemaling indvendig af Vinduer, Døre, Bjelker, Lister, Portaler, Beslag samt af en 2 $\frac{1}{2}$ Alen høi Fod i 25 Værelser, og i samtlige Korridorer, Trappegange og Priveter.
- Maling med Vandfarve ovenfor den oliemalede Fod af alle indvendige Vægge, Korridorer, Trappegange og Priveter.
- Hvidning af Gibstagen i alle Værelser og Rum.
- Hvidning og Reparationer af Skorstene og Brandmure.
- Reparation paa Røpningen i samtlige Værelser, Gange og Priveter.
- Opravning og Rensning af Hovedcanalen for Spilvandet og Opmuring af en ny fuldstændig hvælvet Kanal tilligemed 2 Cisterner til Kanalens fremtidige Rensning.
- Opførelsen af en Graastensmur mod Gaardspladsen til Planering udenfor den nye Inspectorbolig.
- Opførelse af et Stengjærde paa en 65 Alen lang Strækning af Stiftelsens Mark mod Postveien og Beplantning af denne Strækning med levende Hasselhegn som Fortsættelse af den i 1864 udførte Beplantning.
- Nedlægning af 47 løbende Alen stensatte Afløbsrender for Grundvandet fra Inspectorboligen.
- Reparation paa 143 løbende Alen brolagte Rendestene paa Gaardspladsen.

Nogen Udvidning af Stiftelsens Spadseregange er ikke foretagen, men ville i 1866 forhaabentlig kunne ske, naar de gamle Hospitalsbygninger ere bortflyttede og Tomten planeret. Det hele Haveanlæg vil da blive omlagt og beplantet og et ikke ubetydeligt Areal blive indvundet ogsaa til Dyrkning.

Udbyttet af Jordveien har i forrige Aar været 3 $\frac{1}{2}$ Td. Kaalrabi og Roer og 35 Tdr. Potetes.

Til Forøgelse af Inventariet er anskaffet 5 Stykker Brandslanger af Hamp tilsammen 179 $\frac{1}{2}$ Alen og til Fornyelse af casseret Inventarium 63 Skjorter, 86 Serker, 1 Kakkelovn, 1 Messehagel og 1 Alterdug.

Efter Cassererens Opgave har Stiftelsens Indtægter og Udgifter i forrige Aar været:

I n d t æ g t:	
1. Cassebeholdning fra 1864	3001 Spd. 43 $\frac{1}{2}$ β
Restancer . . .	217 — 46 -
	3218 Spd. 89 $\frac{1}{2}$ β
2. Anviste og hævede Summer . . .	8000 — - -
3. Grundleie af bortbyggede Grundstykker	7 — - -
4. Forskjellige Indtægter:	
a) Renter af det gamle Reknæs Hospitals Nettoindtægt for Aaret 1864, der indestod i Molde Sparebank fra 1ste Januar til 18de Marts 1865	13 Sp. 96 β
b) Renter af de i 1865 paa Folio indsatte Penge	27 — 18 -
c) Decisionsansvar	- — 20 -
d) Indtægter af Lemmernes Arbeide for Fremmede	151 — 2 -
e) Refusion for manglende Klædningsstykker for optagne Lemmer	110 — 35 -
f) For Salg af Kjøkkenaffald, Uld og Linfiller	34 — 23 -
	336 — 74 -

Tilsammen 11562 Spd. 43 $\frac{1}{2}$ β

Reknæs Hospitals Nettoindtægt for 1865 var ikke indkommen ved Afslutningen af Casseregnskabet.

U d g i f t:

1. Bispisningen	4272 Spd. 97 β
2. Beklædningen	407 — 43 $\frac{1}{2}$ -
3. Sygepleien	270 — 21 -
4. Belysningen	287 — 20 -
5. Brænde	951 — 22 -
6. Lønninger	1600 — 106 -
7. Vaagekoner	18 — 16 -
8. Have- og Jordarbeide	40 — 96 -

Lateris 7848 Spd. 61 $\frac{1}{2}$ β

	Transport	7848 Spd.	61½ β
9.	Vadsk og Rengjørelse	135 --	84 -
10	Inventariet, dets Vedligeholdelse og Assurance	238 --	105 -
11.	Bygningernes Vedligeholdelse		
	941 Sp. 106½ β		
	Brandcontingent . 157 -- 106 -		
		1099 --	92½ -
	Reparation paa Stiftelsens Vandle-		
	ning	27 --	48 -
12.	Begravelsesudgifter	19 --	21 -
13.	Skatter og Afgifter	53 --	8 -
14.	Pibe- og Ovnsfeining	28 --	- -
15.	Bøger og Skolerequisita	7 --	12 -
16.	Forskjellige Udgifter	489 --	86 -
17.	Vandafgift	58 --	40 -
	Cassebeholdning:		
	Folio i Molde Sparebank		
	1427 Spd. 18 β		
	I Cassa . . . 129 -- 67½ -		
		1556 --	85½ -
	Tilsammen	11562 Spd.	43½ β
	Naar fra denne Udgiftssum drages:		
	Cassebeholdning . . . 1556 Sp. 85½ β		
	Honorar til Murmester Spolert for Tilsyn og Kontrol med Opførelsen af den til Capel og Inspectorbolig bestemte Bygning . . . . . 200 -- - -		
	Lateris 1756 Sp. 85½ β		

Transport 1756 Sp. 85½ β; 11562 Spd. 43½ β

Murmester Spolert for Muring af en Afløbscanal med 2 Cisterner for Spildvand, samt for Opførelse af en Graastensmur ved Inspectorboligen 75 -- 86½ -

1832 -- 52 -

blive Driftsudgifterne for 1865 9729 Spd. 111½ β

Det gennemsnitlige daglige Belæg har været 124,09. Forpleiningsdagenses Antal 45292. Den daglige Udgift pr. Individ bliver altsaa:

For Sygepleien . . . . . 0,716 Skilling.

- Bespisningen . . . . . 10,191 --

- øvrige Udgifter . . . . . 14,872 --

Ialt . 25,779 Skilling.

At den daglige Forpleiningsudgift efter dette Opgjør stiler sig henvend 2 β høiere pr. Individ end i 1864 og 1863 er kun tilfældigt og har sin Grund deri, at den til Bygningernes Vedligeholdelse for Budgetterminen bevilgede Sum hovedsageligen er forbrugt i 1865 og altsaa indtagen i Regnskabet for forrige Aar, nemlig med omtrent 941 Spd., medens der i 1863 kun er anvendt 212 Spd. og i 1864 179 Spd., samt deri, at Værdien af de ved 1865 Aars Udgang i Stiftelsen værende Beholdninger vare omtrent 300 Spd. større end de samme Beholdninger ved Udgangen af 1864, og endelig deri, at den nye Vandledning i forrige Aar har fordret nogle Udgifter, der tidligere ikke paakrævedes.

Nedenstaaende Tabel viser Til- og Afgang i Stiftelsen i 1865.

Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske i Reknæs Pleiestiftelse i 1865.

	Belæg ved Udgangen af 1864.			Tilgang.									Tilsammen Forpleiede.	Afgang.									Belæg ved Udgangen af 1865.		
	Md.	Kv.	Tils.	Fra Romsdals Amt.			Fra Nordre Bergenhus Amt.			Til-sammen.				Døde.			Hjem-reiste.			Til-sammen.			Md.	Kv.	Tils.
				Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.		Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.			
Reknæs Pleiestiftelse	58	69	127	1	8	9	1	7	8	2	15	17	144	10	7	17	1	2	3	11	9	20	49	75	124

Beretning om Sundhedsforholdene m. m. i Reknæs Pleiestiftelse

fra Forstander og Læge F. C. Sand.

Antallet af tilbageliggende Lemmer den 1ste Januar 1865 var	58 Mænd, 69 Kvinder, tilsammen 127 Lemmer.
Indkomne i 1865	2 — 15 — — 17 —
Altsaa har der i 1865 opholdt sig i Stiftelsen	60 Mænd, 84 Kvinder, tilsammen 144 Lemmer.
Udgaaede:	
Døde	10 Mænd, 7 Kvinder, tilsammen 17.
Udgaet uden Tilladelse	1 — 2 — — 3.
	11 — 9 — — 20 —
Tilbageliggende den 31te December 1865	49 Mænd, 75 Kvinder, tilsammen 124 Lemmer.

Af de 3 Lemmer, der udgik uden Tilladelse, kom 1 tilbage efter 5 Maaneders Fraværelse med Begjæring om paany at blive indlemmet i Stiftelsen, hvilket ogsaa paa Grund af Omstændighederne blev bevilget.

Antallet af Forpleiningsdage var 45292.

Dødeligheden, beregnet efter Antallet af Lemmer, var 17 af 144 eller 11,80 pCt.

beregnet efter Forpleiningsdagens Antal var den . . . . . 13,70 — gennemsnitligt dagligt Belæg 124,09

Dødeligheden blandt Mænd var 10 af 60 eller 16,66 pCt.

— — Kvinder - 7 - 84 — 8,33 —

I 1864 var Dødeligheden	{ efter Antallet af Forpleiede . . . . . 9,22 }	{ — — — — 118,56
	{ — Forpleiningsdagens Antal . . . . . 10,96 }	{ — — — — 105,20
I 1863 - —	{ — Antallet af Forpleiede . . . . . 9,92 }	{ — — — — 95,76
	{ — Forpleiningsdagens Antal . . . . . 12,35 }	{ — — — — 94,81
I 1862 - —	{ — Antallet af Forpleiede . . . . . 16,26 }	{ — — — — —
	{ — Forpleiningsdagens Antal . . . . . 20,88 }	{ — — — — —
I 1861 - —	{ — Antallet af Forpleiede . . . . . 15,87 }	{ — — — — —
	{ — Forpleiningsdagens Antal . . . . . 21,09 }	{ — — — — —

Dødsfaldene i 1865 indtraf:

i Januar	1 Mænd, „ Kvinder, tilsammen	1 —	Maanedens gennemsnitlige Belæg	127,45
- Februar	„ — „ — — —	„ —	—	128,65
- Marts	1 — 3 — — —	4 —	—	126,71
- April	1 — 1 — — —	2 —	—	124,23
- Mai	1 — 1 — — —	2 —	—	122,84
- Juni	„ — 1 — — —	1 —	—	122,47
- Juli	2 — „ — — —	2 —	—	120,00
- August	1 — „ — — —	1 —	—	122,80
- September	1 — „ — — —	1 —	—	123,80
- Oktober	1 — „ — — —	1 —	—	123,52
- November	1 — 1 — — —	2 —	—	123,30
- December	„ — „ — — —	„ —	—	123,65

10 Mænd, 7 Kvinder, tilsammen 17 Døde.

For disse 17 Døde var:

Gjennemsnitsalderen	39,65 Aar,
— for Mænd	39,20 —
— - Kvinder	40,30 —
Sygdommens Middelvarighed	12,41 —
— for Mænd	11,50 —
— - Kvinder	13,71 —
Middeltiden for Opholdet i Stiftelsen	33,8 Maaneder.
— for Mænd	36,3 —
— - Kvinder	30,2 —

Dødsarsagerne, der betingedes af den spedalske Grunddelse, vare:

Hectisk Feber,	hvoraf 7 Lemmer døde
Diarrhoe	— 5 — —
Suffocation	— 2 — —
Bronchitis	— 1 — —
Phthisis tuberculosa	— 1 — —
Hydrops	— 1 — —

At Dødeligheden har været større i 1865 end i de 2de foregaaende Aar, kan ikke tilskrives epidemiske eller ugunstige hygiæniske Forholde, men maa søges i Sygdommens længere Varighed hos de fleste, i Forbindelse med høi Alder hos 2de af de Afdøde.

De i Aarets Løb indtrufne akutte Sygdomme ere anførte i nedenstaaende schematiske Sygelliste.

Schematisk Sygeliste for Aaret 1865.

Under Behandling i Aarets Løb komne Sygdomstilfælde.	Antal for det hele Aar.	Af disse ere komne under Behandling i Maanederne												De Syges Kjøen.		Af de Syge ere:		Antal af Døde.
		Januar.	Februar.	Marts.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	August.	Septbr.	October.	November.	December.	Mænd.	Kvinder.	Børn under 15 Aar.	Voxne over 15 Aar.	
		Angina	7	2	2	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	5	
Bronchitis	7	-	1	1	2	2	-	-	-	-	-	1	-	5	2	-	7	1
Diarrhoe	13	2	1	1	2	-	-	4	-	-	2	1	-	8	5	-	13	5
Erysipelas	17	1	1	2	-	1	1	3	1	-	-	1	6	8	9	-	17	-
Feber med eller uden Knudeudbrud	19	-	2	2	2	1	1	1	1	1	-	4	4	7	12	1	18	-
Febris catarrhalis	5	-	1	-	-	1	1	-	-	-	-	2	-	2	3	-	5	-
Icterus —	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-
Dysenteria	3	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2	1	-	3	-
Kvælningsanfald	7	1	2	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	3	4	-	7	2
Pneumonia	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-
Tilsammen	80	7	11	10	6	6	3	8	5	1	4	9	10	38	42	1	79	8

Med Hensyn til den Stiftelsens Læge ifølge Instrux paahvilende Forpligtelse at anstille Kurforsøg med saamange af Stiftelsens Lemmer, som Overbestyrelsen bestemmer, tillader jeg mig at oplyse, at hos de i Aarets Løb indkomne 17 Lemmer havde Sygdommen hos 16 af dem naaet en saadan Udviklingsgrad, at Kurforsøg ikke kunde anstilles, hvorimod et saadant blev anstillet med 1 af dem, Pigen Anne Andersdatter Raad af Gloppens Præstegjeld, 19 Aar gammel. Ved Indlæggelsen den 4de Juli 1865 fandtes over hele Legemet flade, over Hudens Niveau lidt ophøiede, røde, runde Knuder fra $\frac{1}{2}$ til $\frac{1}{6}$ Tommes Diameter. Hudfølelsen var afstumpet i Knuderne, hvilke vare opstaaede for $\frac{1}{2}$ Aar tilbage. Udseendet var godt, Ansigtifarven frisk, rød og hvid, Legemet havde fyldige, afrundede Former og forøvrigt var Alt naturligt.

Den 8de Juli ordineredes Solutio iodeti kalici (3ii—3viii) 1 Spiseske 3 Gange daglig og forøvrigt streng Iagttagelse af de hygiæniske Forskrifter, hvormed fortsattes til 20de October, da Knu-

derne over hele Legemet vare resorberede, i Niveau med Huden, og havde efterladt lysere, i Rødt, Gult, Brunt og Violet nuancerede Flekker med bedre Hudfølelse. Fra den Tid sluttedes med Brugen af Iodkalium, medens de hygiæniske Forskrifter ere blevne overholdte indtil Dato, da Hudfarven er bleven mere naturlig og Følelsen normal i en stor Del af Flekkerne, især paa Benene, og Almenbefindendet udmærket godt.

Hvorvidt Brugen af Iodkalium i dette Tilfælde har bidraget Noget til den indtraadte Bedring, skal jeg lade være usagt, eftersom Erfaring viser, at lignende Bedring, under lige Udviklingsgrad af Sygdommen hos yngre Personer, indtræder alene ved Befølgelsen af de samme hygiæniske Forskrifter.

Saalænge Bedringen skrider stadigt frem ved Befølgelsen af disse, vover ialfald ikke jeg at lade nævnte Syge paany begynde med Brugen af Iodkalium eller andre Midler.

Beretning om Reitgjærdets Pleiestiftelse for Spedalske

fra Overlæge Løberg.

I Reitgjærdets Pleiestiftelse var Antallet af Lemmer ved Udgangen af 1864	128 Mænd, 90 Kvinder, tils. 218.
I 1865 indkom	35 — 22 — — 57.
Tilsammen Forpleiede i 1865	163 Mænd, 112 Kvinder, tils. 275.

Deraf udgik :

Døde	28 Mænd, 20 Kvinder, tils. 48.
Hjemreiste	3 — 3 — — 6.
	31 — 23 — — 54.

Belæg ved Udgangen af 1865 . . . . . 132 Mænd, 89 Kvinder, tils. 221.

Af de Udgaade forlod 1 Stiftelsen uden Tilladelse, 1 efter derom fremsat Begjæring, 1 udeblev efter et Besøg i Hjemmet, 2 hjemsendtes formedelst mislig Opførsel og 1 udskreves som ikke spedalsk.

Der har i forrige Aar været meddelt 5 af Lemmerne Tilladelse til Hjemreise paa kort Tid i Sommerens Løb, fordi de led af Hjemve i den Grad, at det for deres Skyld ansaaes nødvendigt at gjøre en Undtagelse fra den Regel ikke i Almindelighed at samtykke i den Slags Reiser.

Om Sundhedstilstanden i Stiftelsen indeholder Lægens vedlagte Beretning udførlig Oplysning. Heraf fremgaar, at denne især i Aarets første Del ikke har været saa tilfredsstillende som tidligere, uden at dette dog i nogen Maade kan tilskrives særegne Forholde ved Stiftelsen eller dens Drift. Dødeligheden blandt Lemmerne har ogsaa været større i 1865 end i noget tidligere Aar, idet der er død 48 af 275 Forpleiede eller 17,4 Procent. At denne større Dødelighed for endel har været begrundet i den mindre gode Sundhedstilstand er tydeligt nok af den givne Udsigt over de forekommende Sygdomsformer, men det maa heller ikke oversees, at naar Dødelighed i en Stiftelse for Spedalske igjennem flere Aar har været holdt nede paa et forholdsvis lavt Punkt, vil der endeligen indtræde et Tidspunkt, hvori der i Stiftelsen vil findes et stort Antal ældre og svagere Individuer, blandt hvem en større Dødelighed maa ventes. Saaledes har Forholdet oftere vist sig i St. Jørgens Hospital og tildels i Pleiestiftelsen No. 1, og det vil sandsynligvis oftere uden anden paavisselig Aarsag gjentage sig med kortere eller længere Mellemrum.

Ved Driften og Forpleiningsmaaden er ingen Forandring foretaget i afvigte Aar.

Arbejdsdriften i Stiftelsen maa siges at have gjort noget Fremskridt, skjønt det fremdeles er forbunden med Vanskeligheder at faa de af Lemmerne oparbejdede Sager, navnlig Sildegarn og Not, afsatte saa hurtig som de forarbejdes, men efterat der af de indvundne Arbejdspenge i forrige Aar har kunnet uddeles lidt til Opmuntring for Flid og god Opførsel blandt Lemmerne, er dog det opnaaet, at Arbejdsvirksomheden er kommen i en fastere og ordnet Gang, hvilket er en væsentlig Betingelse for Ro og Velvære i Stiftelsen.

De i Aarets Løb af Lemmerne udførte Arbejder ere følgende:

149 Stykker Sildegarn, 4 Laxegarn, 1 Ørretgarn og endel Not, foruden flere betydeligere Reparationer paa Fiske-redskaber. Endvidere forskjelligt Træfang til Kjøkkenet, saasom Bøtter og Stampe, Borde til Sygeværelserne samt Skuffer til de tidligere forarbejdede Borde, en hel Del Snedkerværktøi og Gaardsredskaber, Hægter, Pindestole og 1 Baad.

Af de kvindelige Lemmer er udført, foruden en stor Mængde Omsyninger og Reparationer af Klæder, 20 Fruentimmerkjoler, 36 Trøier, 20 Skjorter, 58 Undertrøier, 33 Par Underbenklæder, 14 Underskjorter, 38 Fruentimmerhuer, 26 Forklæder, 60 Lommetørklæder, 17 Tørklæder. Desuden er spundet 452 M $\frac{1}{2}$ Uld, 62 M $\frac{1}{2}$ Lin, 7 M $\frac{1}{2}$ Stry, 6 $\frac{1}{2}$ M $\frac{1}{2}$ Hamp, vævet 514 Alen Skjortebaand, strikket 5 Par nye Strømper og paastrikket 144 Par do., 2 Par Vanter og 1 Par Ragger.

Ligesom tidligere har saavel Mænd som Kvinder udført almindelig Husgjerning, saasom Rengjøring, Lampepuksning, Kjøkkenarbeide, Vedhugning, Indhøstning af Jordveien o. s. v.

Paa Skrædderværkstedet er syet:

21 Mandstrøier, 37 Par Buxer, 27 Veste, 11 Undertrøier, 7 Par Underbenklæder og 90 Reparationer.

Paa Skomagerværkstedet:

2 Par Støvler, 67½ Par Sko samt foretaget 496 Reparationer.

De foretagne Bygningsreparationer ere:

1. Nyt Vindu i Snedkerværkstedet.
2. Nye Røghatte paa 2de af Stiftelsens Murpiber.
3. Stensætning omkring Svinehuset, tilligemed endel Forbedringer paa Brolægningen rundt Stiftelsen og Træboligen.
4. I Sidstnævnte Maling af 2de Værelser, der paa samme Tid bleve forsynede med Dobbeltvinduer.
5. Dobbeltvinduer i Forvalterens Contoir.
6. Forbedring af Laase, Skildter, Kroge, Kramper og Nøgler i Stiftelsen og Forstanderboligen.
7. Nyt dobbelt Murstensgulv cementeret med forsænket Rendesten i Midten i Vadskeriet.
8. Nyt Underloft i Indgangen foran Vadskeriet; det forrige var ødelagt af Dampen, der ogsaa havde istykkersprængt en Del af Murhvelvet i Indgangen, som derfor er muret nyt.
9. Udpudsning med Kalk og Cement paa Grundmuren af 2de Udhusbygninger og paa Hovedbygningens Grundmur.
10. Hovedbygningens Gavler efterseede og forsynede med manglende Sten, især over Kirken, hvor Dampen udmunder.
11. Tjærebredning af Tag- og Nedløbsrender samt Kjølbordene, Paalægning af Tagsten, Indsætning af Vindusruder, Forbedringer paa Zinktagene, der fremdeles ere usikre.

Iblandt anskaffede Inventariesager er 2de Stenkulsovne, hvoraf den ene er indsat paa Forvalterens Contoir, den anden paa et af Sygeværelserne. De anstillede Forsøg med disse Ovne have hidtil givet et tilfredsstillende Resultat.

Den nye Vandledning blev færdig i November Maaned. De i afvigte Aar ved denne udførte Arbeider ere, foruden en Del Reparationer, især ved Rørenes Sammenføininger, følgende:

1. En ny Spildvandsrende gravet.
2. Den østlige Dam, der blev gravet i Høsten 1864 og indeholdt da 990 Kubikalen, blev fordybet saaledes, at dens Rumfang blev 1140 Kubikalen. Den blev derefter beklædt med Planker indvendigt.
3. Den vestlige Dam, der oprindeligt indeholdt omtrent 480

Kubikalen og som i Sommeren 1864 benyttedes som midlertidigt Reservoir, blev forstørret og fordybet til et Kubikindhold af i det Hele henved 1600 Alen. Denne blev senere stensat indvendigt. Hermed kan Anlægget formentlig ansees for fuldfærdigt medmindre det skulde blive nødvendigt at overbygge Dammene.

Udbyttet af Jordveien blev i forrige Aar kun ringe paa Grund af det mislige Sommerveir. Saaledes indhøstedes kun 320 Voger Hø, uagtet det Hele i Aar var udlagt til Slaat. Den paa nordre Side af Stiftelsen beliggende Jord, der i de foregaaende Aar har været opløiet, blev i 1864 tilsaat med Timothei, der stod meget tyndt og var stærkt blandet med Ugræs. Overalt vil der hengaa længere Tid, forinden dette Jordstykke vil komme til at give nogen ordentlig Afkastning, da ved Stiftelsesbygningernes Fundamentering al Jordfyld, der udelukkende bestod af Ler, blev bragt derhen, hvor den kom til at danne et tykt Lag af Ler.

Udbyttet af Kjøkkenhaven maatte ligeledes i et Aar som afvigte blive meget daarligt. Der avledes nemlig 2 Td. Kaalrabi, endel Næper, lidt Charlotløg og Rødløg, noget Grønt som Persille, Sillerie etc., hvilket Alt anvendtes til Bispisningen.

De uddøde Træer ere erstattede ved nye — cirka 30 Stykker —, Udplantning af nye Træer er udsat indtil de nye Spadseregange og Veie blive udstukne, hvad ikke kunde ske førend man havde Vished for at Hegn rundt Stiftelsen vilde blive anbragt.

Ifølge Cassererens Regnskab har Stiftelsens Indtægter og Udgifter i 1865 været følgende:

I n d t æ g t:

1. Cassebeholdning fra 1864	1951 Spd.	62 β
2. Anviste og hævede Summer	15000 —	- -
3. Restancer	368 —	11 -
4. Refunderede Udgifter	9 —	108 -
5. Forskjellige Indtægter:		
a) Arbejdsdriften	372 Spd.	48 β
b) Bispisningen	50 —	112 -
c) Beklædningen	414 —	54 -
d) Forskjelligt	86 —	74 -
	924 —	48 -
	Tilsammen 18253 Spd. 109 β	

U d g i f t:

1. Bispisningen	6911 Spd.	58 β
2. Beklædningen	914 —	9 -
3. Sygepleien	580 —	111 -
4. Brænde	1726 —	98 -
	Lateris 10133 Spd. 36 β	

	Transport	10133 Spd.	36 β
5.	Belysningen	260 —	30 -
6.	Lønninger	2156 —	76 -
7.	Vadsk og Rengjørelse	294 —	95 -
8.	Inventariet, dets Vedligeholdelse og Assurance	671 —	40 -
9.	Bygningernes Vedligeholdelse	215 —	96 -
10.	Skorstensfeining	25 —	- -
11.	Skatter og Assurance	123 —	45 -
12.	Jordbruget	279 —	- -
13.	Arbejdsdriften	332 —	68 -
14.	Begravelsesomkostninger	128 —	20 -
15.	Forskjelligt	63 —	47 -
16.	Vandledningen	355 —	65 -
17.	Udgifter mod Refusion	222 —	44 -
	Cassebeholdning:		
	a) Folio i Banken 2900 Spd. - β		
	b) I Cassen . . .92 —	47 -	
		2992 —	47 -

Tilsammen 18253 Spd. 109 β

Naar herfra drages de Udgifter, der ikke vedkomme Stiftelsens Drift:

1.	Vandledningen . . . 355 Spd.	65 β
2.	Udgifter mod Refusion	222 — 44 -
3.	Cassebeholdning . 2992	— 47 -
		3570 — 36 -

bliver de egentlige Driftsomkostninger i 1865 . . . . . 14683 Spd. 73 β

Det gennemsnitlige daglige Belæg i Aaret har været 212,82. Antallet af Forpleiningsdage 77680. Udgifterne pr. Individ daglig bliver altsaa:

For Sygepleien	0,897	Skilling.
- Bispisningen	9,532	—
- øvrige Udgifter	12,253	—

Ialt . 22,683 Skilling.

Det vil heraf sees, at Stiftelsens Driftsomkostninger i afvigte Aar har været ikke ubetydeligt mindre end i de nærmest foregaaende. Dette skriver sig nu vistnok for endel fra at Driften, efterhaanden som Erfaring har muliggjort Besparelser, virkeligen er bleven billigere, dels derfra, at der tilfældigvis, saaledes som ved Lys og Brændematerial, har været Beholdninger fra 1864 som ere komne forrige Aars Regnskab tilgode. Men om der end for Eftertiden muligens vil blive nogen Forskjel i Driftsomkostningerne fra Aar til

andet, tør det dog nu forventes, at de under sædvanlige Forholde ikke ville gaa op til hvad de tidligere have været.

Nedenstaaende Tabel viser Til- og Afgang i Belægget i 1865.

Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske i 1865 i Reitgjærdets Pleiestiftelse.

Belæg ved Udgangen af 1864.	MD.	128	90	218	
	KV.				
	TILS.				
Tilgang.	Fra Finnmarks Amt.	MD.	3	2	5
		KV.			
		TILS.			
	Fra Nordre Thronhjems Amt.	MD.	8	18	8
		KV.			
		TILS.			
	Fra Søndre Thronhjems Amt.	MD.	8	6	14
		KV.			
		TILS.			
	Fra Romsdals Amt.	MD.	6	2	8
		KV.			
		TILS.			
Til sammen Forplejede i 1865.	MD.	275	28	204	
	KV.				
	TILS.				
Afgang.	Døde.	MD.	2	3	5
		KV.			
		TILS.			
	Hjemreiste.	MD.	1	1	1
		KV.			
		TILS.			
	Udskrevne som for Tiden ikke Spedalske.	MD.	131	23	54
		KV.			
		TILS.			
	Sum af Afgaede	MD.	132	23	54
		KV.			
		TILS.			
Belæg ved Udgangen af 1865.	MD.	89	221		
	KV.				
	TILS.				

Reitgjærdets Pleiestiftelse . . .

Beretning om Sundhedsforholdene m. m. i Reitgjærdets Pleiestiftelse for Spedalske

fra Forstander og Læge P. Ekroll.

Den 1ste Januar 1865 var Stiftelsens Belæg	128 Mænd, 90 Kvinder, tilsammen 218
i Aarets Løb indkom	35 — 22 — — 57
altsaa tilsammen Forpleiede	
hvoraf døde 28 Mænd, 20 Kvinder, tilsammen 48 } tilsammen Afgang	163 Mænd, 112 Kvinder, tilsammen 275
udgik . . . 3 — 3 — — 6 }	31 — 23 — — 54
altsaa henlaa i Stiftelsen ved Aarets Udgang	132 Mænd, 89 Kvinder, tilsammen 221
Forpleiningsdagens Antal var for Mænd 46482, for Kvinder 31198, — i det Hele 77680	
Det gjennemsnitlige Belæg af — 127,248 af — 85,474 — 212,822	

Af de Udgaade vare 2de Mænd udviste paa Grund af mislig Opførsel. Beslutningerne herom fattedes i 1864, men kunde paa Grund af Aarstiden ikke fuldbyrdes førend i afvigte Aar. Af de Øvrige forlod 1 Kvinde Stiftelsen med og 1 uden Tilladelse, 1 Kvinde udeblev efter et Besøg i Hjemmet, hvortil hun havde erholdt Permission, og endeligen udskreves et Drengbarn som for Tiden ikke spedalsk. Angjældende havde ligget her i Stiftelsen i henved 4 Aar. Han var for Optagelsen af vedkommende Distriktslæge erklæret for spedalsk, hvilken Diagnose forsaavidt tiltraadtes af daværende Overlæge Höegh, at han bestemte, at Gutten skulde optages

og beholdes til Observation i længere Tid, saameget mere som dennes Moder, der sandsynligvis allerede havde været spedalsk ved hans Fødsel, indlemmedes i Stiftelsen til samme Tid. Det eneste Tegn, som vakte Mistanke om Spedalskhed, var nogle smaa runde Knuder, dels i Ansigtet, dels paa Ryggen og Nates, men nogen bestemt Karakter af spedalske Tuberkler tør jeg ikke sige de frembøde enten da eller senere. De forsvandt efterhaanden, uden at lignende eller overhovedet noget andet Mistænkeligt kom tilsyne. Han brugte nogen Tid Solutio Jodeti kalici i smaa Doser og badedes temmelig ofte.

Dødelighedsprocenten var i 1865 følgende:

- a. beregnet efter de Forpleiedes Antal 17,18 for Mænd, 17,86 for Kvinder, 17,45 for det hele Belæg.
b. — — det gjennemsn. Belæg 21,987 — — 23,399 — — 22,554 — — — —

Af Dødsfaldene indtraf:

i Januar	Mænd, 2 Kvinder, tils. 2
- Februar	1 — 4 — — 5
- Marts	6 — 2 — — 8
- April	3 — 3 — — 6
- Mai	3 — 2 — — 5
- Juni	3 — 2 — — 5
- Juli	3 — " — — 3
- August	3 — 1 — — 4
- September	2 — 1 — — 3
- Oktober	2 — " — — 2
- November	" — 1 — — 1
- December	2 — 2 — — 4

Tilsammen 28 Mænd, 20 Kvinder, tils. 48

altsaa 15 i 1ste, 16 i 2det, 10 i 3die og 7 i 4de Kvartal.

Medens Mortalitetforholdet har holdt sig saa temmeligt nær lige i de 3 næstforegaaende Aar (1862—64), idet Antallet af Døde har varieret mellem 30 (i 1863) og 31 (i 1862 og 64) og beregnet efter Gjennemsnitsbelægget andraget til respective 17,21, 15,42 og 15,006 pCt., steg Dødeligheden i afvigte Aar, som anført, til 22,554 og stillede sig ikke ret meget heldigere end i de 4 Maaneder af 1861, Stiftelsen var i Virksomhed (26,3). Denne større Dødelighed stod aabenbart for en væsentlig Del i Forbindelse med den almindelige Sundhedstilstand, hvorm strax nedenfor, hvorhos jeg skal tillade mig at paapege en anden Omstændighed, som heller ikke har været uden Indflydelse. I de 2 næstforegaaende Aar var nemlig Dødeligheden blandt det kvindelige Belæg forholdsvis meget liden, men ved Udgangen af 1864 henlaa her ikke faa Kvinder, om hvilke det med Sikkerhed kunde forudsiges, at de ikke havde lang Tid tilbage at leve i. I min Beretning for 1864 antydede jeg derfor Sandsynligheden af et Omslag i Mortalitetforholdet mellem Mænd og Kvinder, hvilket ogsaa indtraf i de nærmest paafølgende Maaneder, da Dødeligheden var overveiende paa Kvindesiden. Se-

nere jevnede dog Forholdet sig saaledes, at Forskjellen for det hele Aar ikke blev synderlig stor.

Hvad den almindelige Sundhedstilstand, der, som sagt, har havt en betydelig Indflydelse paa Dødeligheden, angaar, saa var den, især fra henved Slutningen af Februar og indtil i Mai eller Juni, misligere end nogensinde siden Stiftelsen traadte i Virksomhed, maaske med Undtagelse af de 4 Maaneder i det første Aar (1861). Ved at se hen til efterstaaende Tabel over de acute Sygdomstilfælde, viser der sig vistnok ingen betydelig Forskjel fra de foregaaende Aar, men herved maa bemærkes, at de her noterede Tilfælde havde i det Hele taget en langt alvorligere Karakter end de tilsvarende i foregaaende Aar, ligesom der ved Siden heraf indtraf en Mængde vel i og for sig ubetydelige Tilfælde, men som ikke maa tillægges nogen ringe Indflydelse paa Karakteristiken over den almindelige Sundhedstilstand og vel heller ikke paa Dødeligheden, ja de havde upaatvivleligt sin Del i denne, efterat hin var vendt tilbage til hvad der maa betragtes som det Normale. Den i Maanederne Marts, April, Mai og tildels Juni hyppigst forekommende Sygdomsform var Feber, tildels og især i de 2de førstnævnte Maaneder af catarrhalsk Karakter, og forøvrigt dels med, dels uden Kundendbrud. I den sidste Halvdel af Aaret bedredes den almindelige Sundhedstilstand efterhaanden, saa at den i de sidste Maaneder kunde siges at være med det bedste, den nogensinde har været. Vel steg Dødeligheden i December igjen til omtrent det Gjennemsnitlige for det hele Aar, men hos samtlige de i denne Maaned Døde havde Sygdommen havt en lang Varighed og opnaaet en meget betydelig Udviklingsgrad. Hos den Ene af dem fremskyndedes vel Døden noget ved Lungebetændelse, hvoraf han 8 Dage forud angrebes.

Nogen anden Sygdom end omhandlede Feber forekom ikke epidemisk i afvigte Aar. Uagtet Skarlagensfeberen udover Vinteren og Foraaret herskede saavel i Throndhjem som her i Nabolaget og et Par af Forvalterens Børn samt Stiftelsens Portner vare angrebne deraf, forskaanedes dog Stiftelsens Belæg.

De Dødes gennemsnitlige Alder var for Mænd 39 Aar, for Kvinder 39, ₉₄ Aar, for samtlige Døde 39, ₄₇ Aar.
- — Sygdomsvarighed var hos — 8, ₈₆ — — — 12, ₈ — — — — 10, ₈₃ —
- — Ophold i Stiftelsen for — 2, ₉₄ — — — 2, ₄₇ — — — — 2, ₃₆ —

Med Hensyn til de medvirkende Dødsårsager bemærkes følgende:

Som bekjendt opstaar der ikke saa sjældent Hydrops under Spedalskhedens Udvikling, hvad vel i de allerfleste Tilfælde hidrører fra Nyreaffectioner, der igjen ere Følger af Hovedsygdommen. Jeg har imidlertid ikke nogensinde tidligere iagttaget den saa hyppigt som i afvigte Aar, da 6 af de i dette Døde havde fuldkommen udviklet enten Ascites eller Anasarca (hos 3 Andre resorberedes Fluidet og de kom sig indtil Videre), der i Almindelighed opstod 2 à 3 Maaneder før deres Død. Hos en Kvinde, hvor Vandansamlingen og de dermed forbundne Tilfælde var overordentlig betydelig, foretoges Paracentesis, der skaffede en midlertidig, men forøvrigt kortvarig Lettelse.

Blandt de øvrige Døde led 1 af Apoplexi, 1 af Meningitis, 5 af Kvælningsanfald (hos den Ene opstaet under en Angina), 1 af Bronchit, 2 af Pneumoni, hvoraf den Ene var indtraadt i Reconvalescentstadiet og døde under et Anfald af Epilepsi, hvoraf han i længere Tid havde lidt, — 1 af chronisk Gastrit, 1 af Mavekræft, 1 af Erysipelas og 1 af Pseudoerysipelas. Endeligt døde 4, som umiddelbart forud havde gjennemgaaet Eruptionsfeber. Hos den største Del af samtlige de her Omhandlede havde Spedalskheden allerede naaet en betydelig Udviklingsgrad, hvad endmere gjælder i Regelen for de Øvrige. Det vil af foranstaaende Opgave over Sygdommens Gennemsnitsvarighed for de Dødes Vedkommende sees, at denne ikke er nedtrykket ved den større Dødelighed. I det Hele taget er den endog lidt større end tidligere og for Kvinderne temmelig betydeligt; men herved er at mærke, at dette Resultat for en stor Del skyldes et enkelt Individ, der efter en som det synes aldeles paalidelig Forklaring havde været spedalsk i 58 Aar. Under en saa ringe Dødelighed som t. Ex. i 1863 (5 Kvinder) vilde

denne Ene selvfølgelig have givet omtrent et lignende Resultat som det nuværende, selv om Gennemsnitsvarigheden havde været nær 0 for de Øvriges Vedkommende. Det turde derfor kanske være rigtigst at udelade saadanne exorbitante Tilfælde af Beregningerne.

I dette Aar var Dødeligheden lidt mindre blandt de i Aarets Løb Indkomne end blandt det tidligere Belæg, nemlig omtrent 20 pCt. af det gennemsnitlige Belæg af denne Aarsklasse, men dels er nu ogsaa dette høit nok, dels maa bemærkes, at de Fleste indkom, efterat den almindelige Sundhedstilstand inden Stiftelsen havde begyndt at forbedre sig.

Stiftelsens nye Vandledning blev fuldfærdig i sidste Høst, hvorved Stiftelsen forhaabentlig vil for Fremtiden i Regelen være sikret mod Vandmangel, der lige indtil i forrige Vinter herskede temporært, ligesom man i Foraaret under Tæleløsningen og senere ved Regnflom havde ligedan som tidligere under lignende Omstændigheder Vandet stærkt lerblandet, men da Reservoirerne senere ere blevene beklædte dels med Mur, dels med Planker, vil sandsynligvis ogsaa denne Ulempe være bortfjernet eller i alt Fald i væsentlig Grad formindsket for Eftertiden.

Jeg har tidligere ved flere Leiligheder tilladt mig at udtale den Formening, at et Antal af 220 Lemmer maa ansees for et passende Belæg, og at man ikke uden adskillige Ulemper kan optage indtil 230. I afvigte Aars 4de Kvartal holdt det sig omkring førstnævnte Antal og høiere var der heller ikke dengang Anledning til at bringe det; thi vel henlaa her flere Andragender (ved Slutningen af Aaret henimod 20), men Vedkommende, som der ved disse var søgt for, vare saa fjerntboende, at der ikke kunde eller burde blive Spørgsmaal om deres Indsendelse paa den Aarstid.

Sluttelig meddeles en Opgave over de i Aarets Løb forekomne betydeligere akute Sygdomme.

	Januar.	Februar.	Marts.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	August.	September.	Oktober.	November.	December.	I Alt.
Angina	-	1	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	4
Apoplexi	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Bronchitis	1	2	-	-	1	1	1	1	-	-	1	-	8
Diarrhoe	4	4	3	4	3	3	5	9	4	2	1	3	45
Erysipelas	-	-	2	1	1	1	1	-	1	-	2	-	9
Feber med og uden Knudenslag	1	2	18	10	6	8	4	2	3	7	5	3	69
Meningitis	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Pneumonia	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	4
Kvælningsanfald	-	-	6	2	1	2	1	2	1	1	-	1	17
Tilsammen	6	10	29	19	14	16	12	15	10	10	9	8	158

CHRISTIANA. DET STRENSKE BOGTRYKKERI. 1867.